

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 08-02-2022

Mødedato Tirsdag d. 08. februar 2022 kl. 08:30

Mødested Økonomiudvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Indsatser for øget frivillighed 2022.....	4
Fysisk Helhedsplan Riisingsparken, afd. 61 Fyns Almennyttige Boligselskab.....	10
Fysisk Helhedsplan Solbakken, afd. 311 Civica.....	20
Fysisk Helhedsplan Birkeparken, Afd. 16 Fyns Almennyttige Boligselskab.....	29
Kapacitetsbehov Skt. Klemensskolen.....	39
Budgettekniske tilpasninger på anlægsområdet.....	41
Supplerende tiltag til styrkelse af civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler.	45
Igangsætning af arbejdet med en ny grøn mobilitetsplan.....	51
Investeringsprojekt: Forecast system Sygedagpenge.....	56
Lukket: Samarbejde med Den Danske Naturfond om skovudvikling.....	61
Rammeudmelding for Budget 2023 og overslagsårene 2024-2026.....	62
Evalueringsrapport af Eventyrligt Julemarked 2021.....	70
Ønsker til kompetenceudvikling for Økonomiudvalget.....	74
Lukket: Anvendelse af Bydelspuljen 2022.....	76
Introduktion til opgaveområder i Borgmesterforvaltningen.....	77
Status på effektivisering og standardisering på administrative områder.....	78
Processen for etablering af Sundheds- og Klima- og Miljøudvalgenes opgaveportefølje.....	81

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-1-22

Resume

Godkendelse af dagsordenen til Økonomiudvalgets møde den 8. februar 2022.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 2: Indsatser for øget frivillighed 2022

00.16.00-P20-1468-20

Resume

Denne sag handler om Odense Kommunes indsatser for øget frivillighed i 2022. Med Budgetforlig 2020 besluttede byrådet, at der skal iværksættes en indsats under overskriften "Mere frivillighed". Indsatsen har resulteret i, at der iværksættes en række profilprojekter i forvaltningerne fra 2020 til og med 2022. Profilprojekterne har til formål at styrke frivillighedsindsatser, der kan supplere og understøtte velfærdsområderne i Odense Kommune, og skal så vidt muligt drives af frivillige foreninger. I 2020 og 2021 er der blevet igangsat henholdsvis tre og syv profilprojekter.

Med denne sag lægges der op til, at der bliver igangsat et profilprojekt under Økonomiudvalget og yderligere fire profilprojekter under de øvrige udvalg. By- og Kulturudvalget, Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget har på udvalgsmøderne den 18. og 19. januar 2022 besluttet, hvilke profilprojekter de ønsker at igangsætte.

Borgmesterforvaltningen har på baggrund af disse beslutninger lavet en sammenskrivning, der nu forelægges Økonomiudvalget og byrådet til godkendelse.

Effekt

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Ved at styrke frivillighedsindsatser på velfærdsområdet får det faglige personale mulighed for i større grad at trække på frivillige kræfter i løsningen af dag-til-dag-opgaver på børne- og ungeområdet. Dermed understøttes rammerne for, at byens børn og unge trives og bliver klar til fremtiden.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Når byrådet med nye frivillighedsindsatser har indfriet dets ambition om at øge antallet af frivillige på velfærdsområdet, vil det betyde, at man som ældre eller handicappet borger vil opleve mere nærvær, tid til den enkelte, og at det faglige personale frigøres til at koncentrere sig om kerneopgaverne. Den enkelte borger vil opleve, at frivillige supplerer det faglige personale, hvilket i sidste ende vil være med til at øge livskvaliteten for ældre og-/eller handicappede borgere.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Der flyttes 1,2 mio. kr. på drift i 2022 fra Økonomiudvalget til de øvrige udvalg, jf. tabel i økonomiafsnittet.
2. Borgmesterforvaltningens profilprojekt for 2022, jf. oversigten over profilprojekter i sagsfremstillingen og beskrivelsen i bilaget.
3. De øvrige udvalgs profilprojekter for 2022, jf. oversigten over profilprojekter i sagsfremstillingen og beskrivelsen i bilaget.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Odense skal være en by, hvor foreninger og frivillige har vide rammer for frivillige aktiviteter til gavn for byens borgere og civilsamfund. Det skal være nemt at være frivillig, så endnu flere kan blive en del af meningsfulde fællesskaber. Derfor er det kommunens ønske at give foreninger og det frivillige engagement de bedst mulige betingelser for at udvikle deres aktiviteter.

Med budgettet for 2020 besluttede byrådet at igangsætte en række pilotprojekter i perioden 2020-2022 under overskriften "Mere frivillighed".

I marts 2020 drøftede og godkendte Direktørgruppen organiseringen af frivillighedsområdet på tværs af forvaltningerne. Herefter udarbejdede en tværgående arbejdsgruppe med repræsentanter fra alle forvaltninger konceptet bag pilotprojekterne, der fremadrettet fik samlebetegnelsen "Profilprojekter". I juni 2020 godkendte Direktørgruppen rammebeskrivelsen for profilprojekterne i 2020-2022 samt profilprojekterne på tværs af forvaltningerne for 2020. Med udgangspunkt i budgettet skulle projekterne blandt andet støtte foreninger og lokalsamfund, der ydede en ekstra indsats på velfærdsområderne. Det kunne for eksempel være til konkrete pilotprojekter på udvalgte institutioner i lokalområderne, hvor frivillige og civilsamfundet fik en afgørende rolle.

På Økonomiudvalgets møde den 12. august 2020 godkendte udvalget tre profilprojekter. Efterfølgende var der på Økonomiudvalgets strategiske dag den 25. november 2020 en strategisk drøftelse af profilprojekter og de konkrete projekter for 2021. Fagudvalgenes seks profilprojekter for 2021 blev efterfølgende behandlet på de forskellige udvalg den 2. februar 2021. Økonomiudvalget godkendte endeligt profilprojekterne for 2021 inklusive Borgmesterforvaltningens profilprojekt den 24. februar 2021.

Direktørgruppen modtog den 13. september 2021 en orientering med en midtvejsevaluering af profilprojekterne 2020. Afrapportering for profilprojekterne for 2020 er vedlagt sagen som Bilag 1.

Profilprojekter 2022

Profilprojekter er projekter, der skal understøtte nye samspil mellem frivillige foreninger og den nære velfærd og socialområdet i Odense Kommune. Der er indtil videre igangsat tre profilprojekter i 2020 og syv profilprojekter i 2021. Derudover er der i 2022 indstillet fem profilprojekter.

Beslutningen om profilprojekter indledes fra 2021 i fagudvalgene, hvorefter Økonomiudvalget endeligt godkender samtlige profilprojekter. De respektive udvalg får efterfølgende sagen tilbage til endelig godkendelse, når de frivillige foreninger, der altid kobles på de givne profilprojekter, er identificeret. Sidstnævnte gælder dog ikke ved de profilprojekter, der fortsætter et eksisterende samarbejde.

For overskuelighedens skyld og videndeling mellem forvaltningerne har Borgmesterforvaltningen udviklet en rammebeskrivelse for profilprojekterne, der sætter retning for formål, organisering, forvaltningernes leverancemål, politisk proces og økonomisk ramme. I rammebeskrivelsen er der lagt særlig vægt på, hvilke partnerskaber der etableres med henblik på at fremme samarbejdet mellem forening og frivillige på velfærdsinstitutioner. Rammebeskrivelsen fremgår af Bilag 2.

Udvalg	Projekt
Beskæftigelses- og Socialudvalget	<p data-bbox="359 275 1152 562">Et større frivilligkorps til håndtering af overdoser Samarbejde med foreningen Antidote Danmark om at udvide et livreddende frivilligkorps. Antidote Danmark skal uddanne flere personer i en metode til at behandle overdoser som følge af opioidforgiftning. Opioider er en fælles betegnelse for stoffer som morfin, heroin, metadon m.fl. Indsatsen skal modvirke dødsfald og helbreds komplikationer som følge af opioid-overdoser. Indsatsen er et samarbejde mellem Behandlingscenter Odense og Antidote Danmark.</p> <p data-bbox="359 658 1152 1010">Projektet uddanner de frivillige til at håndtere overdoser i byrummet og understøtter derved Budget 2020 indsatsen "Mere Frivillighed" om at fremme frivilligheden i den nære velfærd. Projektet bidrager til, at færre borgere skal miste livet til en overdosis. Ud over at de frivilliges indsats er potentielt livreddende, bliver de frivillige opkvalificeret til at bidrage som aktive samfundsborgere. De frivillige kan være brugerne selv eller de mennesker, der begiver sig rundt i de miljøer, hvor en overdosis kan forekomme, fx frivillige fra foreninger, der i forvejen arbejder med målgruppen. De frivillige tilegner sig livreddende kompetencer, der kan bidrage til den generelle tryghed.</p>
By- og Kulturudvalget	<p data-bbox="359 1106 997 1135">BRONX – udvikling af uformelle fællesskaber for alle</p> <p data-bbox="359 1167 1152 1290">By- og Kulturforvaltningens profilprojekt handler om at understøtte BRONX, som er en forening i Bolbro, der rækker ud i hele Odense. Foreningen har til formål at skabe uformelle fællesskaber med fokus på kreativitet og bæredygtighed for alle.</p> <p data-bbox="359 1386 1152 1547">På den måde vil de skabe bedre sundhed igennem sociale relationer, fællesskaber og netværk. BRONX er nyskabende på flere måder og skal være et sted for alle, uden at skulle definere målgrupper for væresteder, varmestuer, aktivitetshuse og lignende. Projektet skal bidrage til at rekruttere flere frivillige til BRONX i Bolbro.</p> <p data-bbox="359 1644 1088 1704">Det er hensigten, at projektet med udgangen af 2022 skal være økonomisk bæredygtigt både i forhold drift og koordinator.</p>
Børn- og Ungeudvalget	<p data-bbox="359 1794 592 1823">Seniorer i dagtilbud</p> <p data-bbox="359 1854 1142 1955">Samarbejde mellem frivillige seniorer og 5 børnehuse for 0-6-årige skal styrke arbejdet med børnenes læring og udvikling og ses ind i dagtilbudsloven om inddragelse af lokalsamfundet i dagtilbud.</p> <p data-bbox="359 1986 1125 2139">Den frivillige forening afholder dialogmøder/workshops med interesserede frivillige seniorer, hvor det vurderes, hvorvidt deres kompetencer og interesser passer til et dagtilbud. De frivillige seniorer vil blive tilknyttet et bestemt børnehus og deltage i børnehusets aktiviteter ca. en dag om ugen sammen med det faste</p>

personale. Den frivilliges indsats kan se ud på mange måder og aftales mellem den daglige pædagogiske leder og den frivillige på baggrund af den frivilliges erfaring og kompetencer samt børnenes interesser og behov.

Samarbejdet har til formål at understøtte meningsfulde læringsmiljøer for børnene og styrke samarbejdet mellem frivillige og det pædagogiske personale i børnehuse. Som udgangspunkt har Ældre Sagen Odense udtrykt interesse for et samarbejde. Indsatsen forankres i Dagtilbud og løftes lokalt.

Ældre- og Handicapudvalget	<p>Et Fælles Skridt</p> <p>Ældre- og Handicapforvaltningens profilprojekt 2022 gennemføres i samarbejde med SIND Fyn og Stoppestedet, og formålet er at få flere borgere med psykisk sårbarhed ud i trivselsfremmende fællesskaber. Brobygningen til fællesskaberne sker ved hjælp af frivillige kræfter og tre trin, som projektet Et Fælles Skridt har udviklet i 2021. Udvalgte arbejdspladser i "Forløb Sindslidelse" får en central rolle i at matche borgere med relevante fællesskaber og de frivillige, som skal hjælpe med brobygningen.</p>
Økonomiudvalget	<p>Samskabelse mellem erhvervsliv og frivillige indsatser i Odense Kommune</p> <p>Borgmesterforvaltningens profilprojekt er en fortsættelse af profilprojektet fra 2021 og har som hovedformål at bringe frivillighed og erhvervsliv sammen. I 2021 har en aktør fra den finansielle sektor fungeret som en pilotcase, idet de har stillet deres medarbejders arbejdstid til rådighed for frivilligt arbejde. Projektet er forankret i Frivilligcenter Odense, der har haft opgaven med at sikre kontakt til de frivillige foreninger og koordinere kontakten mellem forening og medarbejdere. Fokus i 2022 bliver at skaffe viden om, hvordan projektet får flest mulige medarbejdere til at deltage i frivillige aktiviteter.</p>

Projektbeskrivelserne i deres fulde længde fremgår af Bilag 3.

Udgifter til indsatser for øget frivillighed i 2022

Profilprojekter

Profilprojekt i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen	250.000
Profilprojekt i Børn- og Ungeforvaltningen	200.000
Profilprojekt i Ældre- og Handicapforvaltningen	400.000
Profilprojekt i By- og Kulturforvaltningen	350.000

Profilprojekt i Borgmesterforvaltningen	150.000
Tilbageførte midler fra profilprojekter i 2021	-160.000
Andre udgifter	
Abonnement til Boblberg.dk	182.612
Abonnement til Fonde.dk	15.981
Kommunikation	30.000
Drift af mere frivillighed	660.418
Indsatser 2022 i alt	2.079.011

Økonomi

Der er med Budget 2020 afsat 9,0 mio. kr. fordelt med 3,0 mio. kr. i hvert af årene 2020-2022 til indsatsen "Mere frivillighed". Imidlertid er beløbet blevet reduceret med henholdsvis 1,5 mio. kr. i 2021 og 0,7 mio. kr. i 2022 som følge af Budget 2022. Der er således afsat samlet 6,8 mio. kr.

Derudover prioriterer hver forvaltning sammenlagt 0,5 årsværk til at understøtte og brobygge med de frivillige foreninger. Dette ressourcetræk finansieres inden for forvaltningernes eksisterende budgetrammer, mens udgifterne til de konkrete forslag og projekter, jf. ovenfor, finansieres af puljen til mere frivillighed på styringsområdet Service under Økonomiudvalget.

Sagen har i forbindelse med profilprojekterne for 2022 følgende bevillingsmæssige konsekvenser:

Beskrivelse - kr.	Styringsområde	Udvalg	2022
Profilprojekt i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen	Service	Beskæftigelses- og Socialudvalget	250.000
Profilprojekt i Børn- og Ungeforvaltningen	Service	Børn- og Ungeudvalget	200.000
Profilprojekt i Ældre- og Handicapforvaltningen	Service	Ældre- og Handicapudvalget	400.000
Profilprojekt i By- og Kulturforvaltningen	Service	By- og Kulturudvalget	350.000
Finansiering af profilprojekter i forvaltningerne	Service	Økonomiudvalget	-1.200.000
I alt			0

+ = opskrivning af budget, - = nedskrivning af budget

Sagen har ikke konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Opsummering - Foreløbig afrapportering af profilprojekter 2020

Bilag 2 - Rammebeskrivelse for profilprojekter

Bilag 3 - Oversigt over profilprojekter i 2022

Punkt 3: Fysisk Helhedsplan Riisingsparken, afd. 61 Fyns Almennyttige Boligselskab

03.02.00-P20-7-19

Resume

Boligafdelingen Riisingsparken er en del af boligområdet Solbakken. Boligområdet er på regeringens liste over omdannelsesområder. Det medfører et lovkrav om at gennemføre en udviklingsplan, der nedbringer andelen af almene familieboliger til maksimalt 40 % i 2030. Der er i foråret 2021 udarbejdet en fælles udviklingsplan for boligområdet. Planen er godkendt af de tre boligorganisationers repræsentantskaber, af Odense Kommunes byråd og af Indenrigs- og Boligministeren.

Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) har ansøgt Odense Kommune om at få godkendt en fysisk helhedsplan for den almene boligafdeling 61, Risingsvej 27-37 og Glentevej 47-87. Afdelingen består af treetagers blokke fordelt på 147 boliger, opført i 1954.

Den fysiske helhedsplan er med til at muliggøre gennemførelse af den lovbestemte og godkendte udviklingsplan for boligområdet Solbakken, og få løst afdelingens store byggetekniske problemer, der er karakteristisk for opførelsestidspunktet.

Boligafdelingen skal fremtidssikres, så den fremadrettet kan tiltrække og fastholde en varieret beboersammensætning og understøtte boligområdets vej væk fra listen over omdannelsesområdet.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med kapitaltilførsel.

Garantien forventes at blive op til 100 % på de støttede lån, svarende til 76,0 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Desuden forventes garanti på op til 30 % på de u støttede lån, svarende til ca. 18,0 mio. kr. Kommunens andel af kapitaltilførslen udgør 200.000 kr.

Effekt

Flere odenseanerne i job og på vej til job

Renovering af boliger har positiv indvirkning på beskæftigelsen i den periode, hvor renoveringen gennemføres.

Et sundere Odense

Det er vigtigt, at boligerne har et godt indeklima, så borgerne trives.

Området vil i fremtiden kunne tiltrække forskellige beboergrupper, heriblandt både ældre, unge og børnefamilier.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Den fysiske helhedsplan for Riisingsparken, herunder ommærkning af 132 familieboliger til 96 ungdomsboliger og 36 ældreboliger.
2. Kommunal garanti for realkreditlån på op til 94.000.000 kr. samt kapitaltilførsel på 200.000 kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen, da den fysiske helhedsplan er en konsekvens af diskriminerende lovgivning.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingen, da den fysiske helhedsplan er en konsekvens af diskriminerende lovgivning.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

En fysisk helhedsplan er en renovering af en almen boligafdeling. Den støttes af Landsbyggefonden, som er en fond, der er oprettet ved lov. Fonden finansierer sine aktiviteter ved, at lejerne i den almene sektor fortsætter med at betale ind til fonden, selv når de oprindelige lån er tilbagebetalt.

Boligområdet Solbakken blev den 1. december 2020 sat på regeringens liste over omdannelsesområder (tidligere liste over hårde ghettoer). Det medfører et lovkrav om at gennemføre en udviklingsplan, der nedbringer andelen af almene familieboliger til maksimalt 40 % i 2030.

Der er i foråret 2021 udarbejdet en fælles udviklingsplan for boligområdet. Planen er godkendt af de tre boligorganisationernes repræsentantskaber, af Odense Kommunes byråd og af Indenrigs- og Boligministeren.

Udviklingsplanen vil nedbringe andelen af almene familieboliger til 40 %. Det primære nedbringelsesredskab er ommærkning fra familiebolig til henholdsvis ungdoms- og ældrebolig. De planlagte ommærkninger kan kun gennemføres, hvis den foreslåede helhedsplan gennemføres.

På listen over omdannelsesområder udgøres boligområdet Solbakken afdelingerne Smedeløkken (Odense Boligselskab), Påskeløkken og Solbakken (Civica) samt Riisingsparken (FAB) med tilsammen 644 boliger og 1.313 beboere.

Afdelinger i Solbakken

1. Den fysiske helhedsplan for Riisingsparken

Helhedsplanen betyder, nye boligindretninger sikres lyse, attraktive og fremtidssikrede boliger. Boligernes ydre opgraderes, så bebyggelsen får et ydre, der understreger bebyggelsens og boligernes eksisterende kvaliteter, ligesom opholdsarealerne og infrastruktur disponeres med fokus på at skabe et attraktivt grønt og trygt boligområde. Der opføres fællesvaskeri og fælleslokaler renoveres til gavn og glæde for flere generationer.

Ombygningen af de 147 familieboliger, indrettes med 3 forskellige boligtyper familie-, ungdoms- og ældreboliger. Der ommærkes 96 familieboliger til ungdomsboliger, 36 familieboliger omdannes til tilgængelighedsboliger med efterfølgende ommærkning til ældreboliger. De resterende 15 familieboliger bevares på grund af størrelse og indretning. Derved skabes rammerne for de fremtidige boligtyper, der sikres et socialt mix i forhold til boligstørrelse og beboer sammensætning.

Boligafdelingen Riisingsparken

Riisingsparken er en treetagers bebyggelse i den østlige del af Odense, kun 4 km fra centrum. Riisingsparken er et fint arkitektonisk eksempel på et tidstypisk byggeri, der med sine lange bygninger og flotte haveanlæg bliver et væsentligt arkitektonisk element i hele kvarteret.

Afdelingen har eget selskabslokale i to plan, som med sin centrale placering og sine markante hvide skodder og stålvern udgør en flot arkitektonisk kvalitet. Derudover har afdelingen et mindre garageanlæg og et fællesvaskeri i kælderen.

Udearealerne ligger i dag hen som grønne, åbne arealer uden nogen særlige funktioner. Afdelingen har kun få store træer (birke træer og løn), der passer til bebyggelsens store skala. På sydsiden af bebyggelsen er der et meget tæt grønt beplantet bælte med avnbøg, hassel mv., som afskærmer mod den offentlige stiforbindelse, Kertemindestien.

Boligerne er traditionelt indrettede med et relativt lille køkken, bad og mindre værelser. Afdelingen indeholder 147 boliger fordelt på følgende boligtype:

Boligtype	Antal	Areal fra	Areal til
2- rums	108 stk.	45,7 m ²	61,8 m ²
3- rums	24 stk.	53,7 m ²	60,6 m ²
4 -rums	15 stk.	63,2 m ²	96,0 m ²
I alt	147 stk.		

Bebyggelsens tilstand

Bebyggelsen består af treetagers uisolerede blokke i massive røde mursten og rødt tegltag. Den manglende isolering forårsager kuldebrosproblemer i boligerne og medvirker til stort energiforbrug. De tekniske installationer er nedslidte, og der er ingen mekanisk ventilation i boligerne.

Siden opførelsen i 1954 er der løbende udført vedligeholdelsesarbejder og gennemført enkelte større forbedringer i 1986/1987 med udskiftning af tagpap og vinduer.

El- og VVS-installationer fremstår originalt.

Riisingsparken er en efterspurgt afdeling med god venteliste og stabil udlejningssituation. Der har ikke været lejeledighed de seneste fem år. Dog er der en relativ høj fraflytningsprocent på 24 % i 2018 sammenlignet med FAB's gennemsnitlige, årlige flytteprocent på 11-12 %.

Beboersammensætningen i Riisingsparken er stærkt overrepræsenteret af unge, enlige og mandlige beboere i aldersgruppen 18-30 år. Der har igennem de seneste fem år ikke boet børn under 18 år i afdelingen.

Helhedsplanens indhold

Projektet omfatter en helhedsorienteret indsats, med fokus på afdelingens væsentligste udfordringer:

- Massive bygningsfysiske problemer, der skaber indeklima problemer.
- Utidssvarende boliger med manglende tilgængelighed.
- Skæv beboersammensætning med (for) høj andel af beboere udenfor arbejdsmarkedet.

Helhedsplanen skal sikre gode fysiske rammer både inde og ude, så afdelingen kan tiltrække og fastholde afdelingens forskellige beboergrupper. Afdelingen skal fremstå som en tidssvarende, tryk og attraktiv bebyggelse, fuld af liv og bevægelse på tværs af alle aldre.

Alle boliger under den fysiske helhedsplan får bl.a.:

- Ny tagpapdækning
- Nye facade partier/vinduer
- Reparation af murværk og fuger i facaderne
- Nye køkkener, ny sanitet i bad, nye rørføringer, el, ventilation
- Nye overdækninger/indgangspartier ved opgangsdøre
- Nye cykeloverdækning
- Nyt fælles vaskeri, centralt placeret på niveau med terræn
- Ombygning af eksisterende fælleslokale med egen elevator og handicaptoliet
- Opgradering af udearealerne med nye stiforbindelser
- Nye nedgravede affaldsstationer

De nyindrettede tilgængelighedsboliger bliver ombygget med nyt større køkken, bad/toilet og adgang til ny elevator og egen altan.

For at skabe den fornødne plads til etablering af elevator til tilgængelighedsboligerne er det nødvendigt at ændre indretningen i nogle af boligerne. Nogle boliger får fjernet et værelse, men antallet af 2-, 3- og 4-rums boliger forbliver uændret.

Boligtipe	Fordeling før	Tilgængelighedsbolig efter	Øvrige boliger efter
2- rums	102 stk.	18 stk.	84 stk.
3- rums	30 stk.	18 stk.	12 stk.
4 -rums	15 stk.	0 stk.	15 stk.
I alt	147 stk.	36 stk.	111 stk.

Det eksisterende fælleslokale ombygges og tilføres ny elevator og handicaptoliet. Centralt placeret på det store grønne areal, midt i bebyggelsen og på niveau med terræn, indrettes et nyt fællesvaskeri. Det eksisterende vaskeri er placeret i kælderen, er svært tilgængeligt og nedslidt.

Det nye fællesvaskeri indrettes med mulighed for ophold på tagfladen, med blomsterbede og mindre terrasser omkring huset. Vaskeriet skal sammen med fælleslokalet underbygge fællesskabet i afdelingen.

Riisingsparken har siden 2013 været en del af den boligsociale helhedsplan, hvor to andre boligorganisationer også indgår (Civica og Odense Boligselskab). Den igangværende boligsociale helhedsplan er gældende for perioden 2017-2021 og er et samarbejde mellem boligorganisationerne, BoligSocialt Hus og Odense Kommune. Som bl.a. vil arbejde på, at få områdets beboere i praktik, uddannelsesforløb og i job inden for byggebranchen.

FAB har gode erfaringer med at indgå en aftale med Byg til Vækst, som er et samarbejde mellem jobcentre, fagbevægelsen og Dansk Byggeri om at få ledige fynboer i beskæftigelse i byggebranchen.

Opholdsarealer

Det fremtidige omdrejningspunkt i uderummet bliver den nye centralt beliggende vaskeribygning, hvor der etableres pladser til ophold, legeområder og større beplantningsfelter. Nye stifterbindelser til og fra Kertemindestien binder det samlede grønne gårdrum sammen, og skaber et dynamisk flow gennem bebyggelsen.

Supplerende infrastrukturprojekt

Udover helhedsplanen vil der i årene 2022 til 2025 blive gennemført en Byrums- og Infrastrukturplan for boligområdet Solbakken. Boligområdet Solbakken omhandler afdelingerne Smedeløkken, Påskeløkken, Solbakken og Riisingsparken.

Infrastrukturmidlerne på 55,0 mio. kr. er bevilliget af Landsbyggefonden og godkendt af By- og Kulturudvalget på udvalgs mødet den 18. februar 2020.

Formålet med planen er at åbne området ved at nedbryde fysiske og visuelle barrierer samt at integrere området bedre med de omkringliggende bykvarterer.

Åbningen af området vil medføre større tryghed og gøre området attraktivt for nye målgrupper. Byrums- og infrastrukturplanen udføres på de almene matrikler og finansieres fuldt ud med støtte fra Landsbyggefonden.

Helhedsplanens omfang

Emne	Støttede arbejder	Ustøttede arbejder
Udgifter		
Fysisk helhedsplan (oplyses i hele kroner)	76.000.000	81.000.000
I alt udgifter	76.000.000	81.000.000
Finansiering		
Kapitaltilførsel	0	-1.000.000
Tilskud egen trækingsret/dispositionsfond	0	-21.920.000
I alt finansiering	0	-22.920.000
Heraf lånefinansieres	76.000.000	58.080.000
Kommunal garanti til lånefinansiering	100 %	30 %

Landsbyggefonden yder lån til støttede arbejder efter en række kriterier. Hovedkriteriet er sikring af bygningerne, hvilket vil sige nødvendig facaderenovering, ventilation og sikring af eksisterende fundament samt ombygning, sammenlægning og indretning af tilgængelighedsboliger, som hovedsageligt betales med støttede lån. Ydelsen på de støttede lån er ca. 3,3 % af lånebeløbet + bidrag i årlig udgift. Ydelsen stiger i takt med inflationen. Desuden kan der opnås løbende driftsstøtte fra Landsbyggefonden.

Ustøttede arbejder omfatter vedligeholdelse, forbedringer og modernisering fx udskiftning af tag, udvendige døre og vinduer, nyt ventilationsanlæg, malerarbejder, ny spildevandsledning, røgalarmer, brandsikring af entredøre og nyt køkken- og skabsinventar.

Arbejderne finansieres med almindelige kreditforeningslån, hvor øvrige midler i form af opsparing i afdelingen, brug af egen trækingsret i Landsbyggefonden og tilskud samt kapitaltilførsel på i alt 22,9 mio. kr. fratrækkes.

Garantien bliver 100 % på de støttede lån, svarende til 76,0 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti) og en forventet garanti på 30 % på de ustøttede lån svarende til ca. 18,0 mio. kr.

Ny kommunal garanti for helhedsplanen forventes at udgøre 94,0 mio. kr.

Husleje

Landsbyggefonden har udarbejdet en finansieringsskitse for den samlede plan. Udgangspunktet er at sikre, at huslejen holdes på et niveau, hvor boligerne kan lejes ud. Det betyder, at den gennemsnitlige huslejestigning bliver ca. 25 %, svarende til en stigning på ca. 155 kr. pr. m².

De renoverede boliger har den laveste procentvis stigning modsat tilgængelighedsboligerne, som bliver totalrenoveret og gør, at stigningen ser meget voldsom ud, men huslejeniveauet pr. m² pr. år ligger på niveau med øvrige afdelinger, der har fået en tilsvarende totalrenovering.

Huslejen for hele afdelingen er umiddelbart før helhedsplanens gennemførelse på 621 kr. pr. m² pr. år. Efter renoveringen stiger den til 776 kr. pr. m² pr. år målt i 2019-priser.

Boligtipe	Areal før	Husleje før pr. måned	Areal efter	Husleje efter pr. måned	Stigning %
2-rums renoveret	52,4 m ²	2.664 kr.	52,4 m ²	3.238 kr.	22 %
3-rums renoveret	53,7 m ²	3.046 kr.	53,7 m ²	3.299 kr.	8 %
3-rums tilgængelighed	56,1 m ²	2.847 kr.	60,6 m ²	4.209 kr.	48 %
4-rums renoveret	63,2 m ²	3.192 kr.	63,2 m ²	3.799 kr.	19 %
4-rums tilgængelighed	66,3 m ²	3.338 kr.	61,8 m ²	4.249 kr.	27 %

Huslejeeksempler. Alle tallene er i 2019-priser.

En del af stigningen i huslejen modsvarer af en besparelse på energiregningen for beboerne. Derudover sker der besparelser på afdelingens kollektive drift som vand og vedligeholdelse og henlæggelser til PPV (planlagt, periodisk vedligeholdelse). En årlig estimeret besparelse på ca. 600.000 kr.

Landsbyggefondens tilskudssystem er sammensat på en måde, der gør det attraktivt at etablere tilgængelighedsboliger. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at tage dette eller andre enkeltelementer ud, fordi deres tilskudssystem betyder, at huslejen ikke vil blive lavere.

Stigende huslejer vil medføre stigende udgifter til boligstøtte for Odense Kommune.

Øvrige forhold

Landsbyggefonden har via lovgivningen et bestemt antal midler til fysiske helhedsplaner over hele landet hvert år. På baggrund af besigtigelser og forhandlinger prioriterer de hvilke projekter, der er bedst egnede til at få støtte.

Helhedsplanen Riisingsparken blev præsenteret for beboerne første gang på et informationsmøde i april 2015, og undervejs er beboerne inviteret til flere informationsmøder og åbent husarrangementer.

Helhedsplanen Riisingsparken blev vedtaget på beboermødet den 27. juni 2019. Her stemte 46 for og 18 imod. På mødet fik beboerne mulighed for at få indblik i, hvad helhedsplanen betyder for deres egne huslejer og øvrige forhold. Byggeriet forventes igangsat medio 2023 og gjort færdigt ultimo 2025. Igangsætning af planen har afventet områdets status på ghettolisten i forhold til en samlet udvikling af området.

Der vil i byggeperioden være behov for genhusning af beboerne. Behovet for genhusning håndteres af FAB, primært internt i afdelingen og alternativt i nærområdet.

By- og Kulturforvaltningen vurdering

Forvaltningen vurderer, at den fysiske helhedsplan er nødvendig for afdelingen, og er med til at muliggøre gennemførelse af den lovbestemte og godkendte udviklingsplan for boligområdet Solbakken.

Der skal under alle omstændigheder foretages omfattende renoveringer, men uden støtte fra Landsbyggefonden vil huslejen - og dermed udgiften til boligstøtte - stige væsentligt mere, end hvis helhedsplanen ikke vedtages, og der vil blive renoveret mindre.

Forvaltningen anbefaler, at den fysiske helhedsplan gennemføres, idet Riisingsparkens fremgår på regeringens liste over omdannelsesområder. Den planlagte ommærkning kan kun gennemføres, hvis den foreslåede helhedsplan gennemføres.

Lovhjemmel

Fysiske helhedsplaner bliver gennemført i henhold til lov om almene boliger mv., kapitel 7.

Økonomi

Kapitaltilførsel

Landsbyggefonden kræver en kapitaltilførsel til afdelingen på 1.000.000 kr. Odense Kommune, boligorganisationen og realkreditinstituttet bidrager med hver 1/5 og Landsbyggefonden bidrager med 2/5. Odense Kommunes bidrag udgør således 200.000 kr.

Odense Kommunes bidrag foreslås finansieret inden for driftsrammen under By- og Kulturudvalget til ydelsesstøtte for almene boliger. Kapitaltilførslen forventes gennemført i 2025.

2. Garanti for realkreditlån

Helhedsplanen forventes at koste op til 157.000.000 kr. Ca. 76.000.000 kr. er arbejder, der støttes af Landsbyggefonden og ca. 81.000.000 kr. er ustøttede arbejder, hvoraf 58.080.000 kr. lånefinansieres.

Odense Kommune skal garantere for den del af lånene, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. For de støttede lån yder Landsbyggefonden 50 % regaranti. Det vil sige, at Landsbyggefonden skal refundere kommunen halvdelen af det tab, kommunen måtte lide, hvis garantien gøres effektiv over for kommunen.

Garantibetingelserne er sat sammen på en sådan måde, at det er støttede lån, der i første omgang skal ydes garanti for. Der er indhentet en foreløbig vurdering af lånegarantien fra Realkredit Danmark, der forudsætter, at kommunen yder en lånegaranti på op til 100 % på de støttede lån svarende til 76.000.000 kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Garantien på de ustøttede lån forventes at udgøre op til 18.000.000 kr., med en forventet garanti på op til 30 %. Kommunens andel af kapitaltilførslen udgør 200.000 kr.

Endelig beregning af garantierne sker ved projektets afslutning, hvor ejendommen igen vurderes og ny kommunal garanti beregnes.

Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko.

By- og Kulturforvaltningen vurderer imidlertid, at risikoen er minimal, da boligerne er attraktive. Det er kun sket én gang på landsplan, at en garanti for en fysisk helhedsplan er udløst.

Den samlede gæld i afdelingen efter renovering vil blive op til 134.000.000 kr. svarende til ca. 17.000 kr. pr. m².

Efter renovering udgør den samlede kommunale garanti for Riisingsparken 94.000.000 kr. Der er ingen eksisterende kommunal garanti.

Sagen har ingen øvrige konsekvenser for Odense Kommunes økonomi, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Riisingsparken, helhedsplan 06-09-2019.pdf

Bilag dagsordenpkt. foto

Samlet udviklingsplan for Solbakken.pdf

Infrastruktur Rising

Huslejekonsekvenser.pdf

Punkt 4: Fysisk Helhedsplan Solbakken, afd. 311 Civica

03.02.00-P20-15-19

Resume

Boligafdelingen Solbakken er en del af boligområdet Solbakken. Boligområdet er på regeringens liste over omdannelsesområder. Det medfører et lovkrav om at gennemføre en udviklingsplan, der nedbringer andelen af almene familieboliger til maksimalt 40 % i 2030. Der er i foråret 2021 udarbejdet en fælles udviklingsplan for boligområdet. Planen er godkendt af de tre boligorganisationers repræsentantskaber, af Odense Kommunes Byråd og af Indenrigs- og Boligministeren.

Civica har ansøgt Odense Kommune om at få godkendt en fysisk helhedsplan for den almene boligafdeling 311, Solbakken. Afdelingen består af 207 etageboliger ved Mølleløkkevej og Asser Rigs Vej, og 54 gårdhuse ved Sune Ebbesøns Vænge og Esbern Snares Vænge, alle opført i perioden 1967-1970.

Den fysiske helhedsplan er med til at muliggøre gennemførelse af den lovbestemte og godkendte udviklingsplan for boligområdet Solbakken, og få løst afdelingens store byggetekniske problemer, der er karakteristiske for opførelsestidspunktet.

Boligafdelingen skal fremtidssikres, så den fremadrettet kan tiltrække og fastholde en varieret beboersammensætning og understøtte boligområdets væk fra listen over omdannelsesområder.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med kapitaltilførsel.

Garantien forventes at blive 100 % på de støttede lån, svarende til 190,0 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Desuden forventes garanti på 22 % på de ustøttede lån, svarende op til 30,0 mio. kr. Kommunens andel af kapitaltilførslen udgør 300.000 kr.

Effekt

Flere odenseanerne i job og på vej til job

Renovering af boliger har positiv indvirkning på beskæftigelsen i den periode, hvor renoveringen gennemføres.

Et sundere Odense

Det er vigtigt, at boligerne har et godt indeklima, så borgerne trives.

Området vil i fremtiden kunne tiltrække forskellige beboergrupper, heriblandt både ældre, unge og børnefamilier.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Den fysiske helhedsplan for boligafdelingen Solbakken, herunder ommærkning af 136 familieboliger til 92 ungdomsboliger og 44 ældreboliger.

2. Kommunal garanti for realkreditlån på op til 220.000.000 kr. samt kapitaltilførsel på 300.000 kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingen, da den fysiske helhedsplan er en konsekvens af diskriminerende lovgivning.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingen, da den fysiske helhedsplan er en konsekvens af diskriminerende lovgivning.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

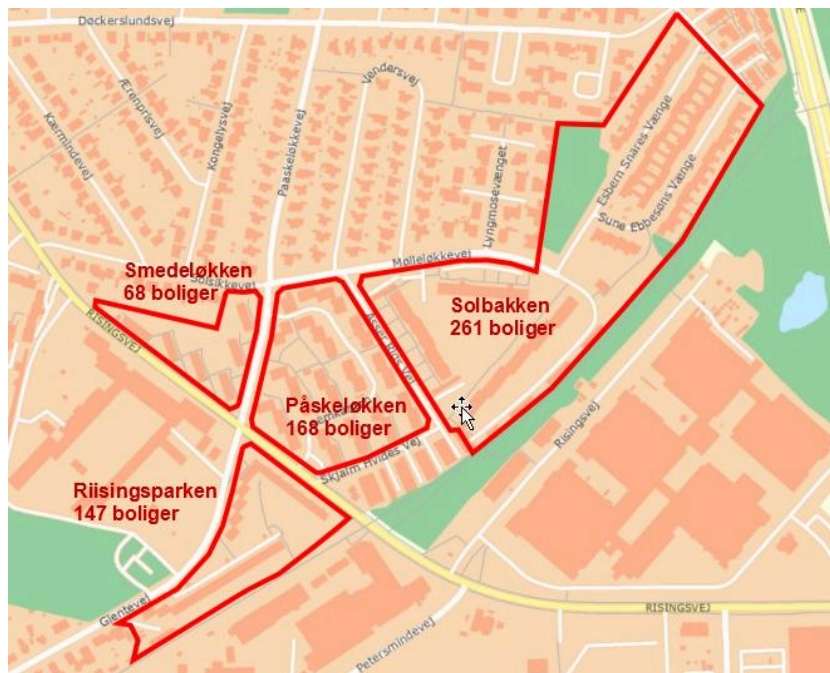
En fysisk helhedsplan er en renovering af en almen boligafdeling. Den støttes af Landsbyggefonden, som er en fond, der er oprettet ved lov. Fonden finansierer sine aktiviteter ved, at lejerne i den almene sektor fortsætter med at betale ind til fonden, selv når de oprindelige lån er tilbagebetalt.

Boligområdet Solbakken blev den 1. december 2020 sat på regeringens liste over omdannelsesområder (tidligere liste over hårde ghettoer). Det medfører et lovkrav om at gennemføre en udviklingsplan, der nedbringer andelen af almene familieboliger til maksimalt 40 % i 2030.

Der er i foråret 2021 udarbejdet en fælles udviklingsplan for boligområdet. Planen er godkendt af de tre boligorganisationernes repræsentantskaber, af Odense Kommunes byråd og af Indenrigs- og Boligministeren.

Udviklingsplanen vil nedbringe andelen af almene familieboliger til 40 %. Det primære nedbringelsesredskab er ommærkning fra familiebolig til henholdsvis ungdoms- og ældrebolig. De planlagte ommærkninger kan kun gennemføres, hvis den foreslåede helhedsplan gennemføres.

På listen over omdannelsesområder udgøres boligområdet Solbakken afdelingerne Smedeløkken (Odense Boligselskab), Påskeløkken og Solbakken (Civica) samt Riisingsparken (FAB) med tilsammen 644 boliger og 1.313 beboere.

Afdelinger i Solbakken

1. Den fysiske helhedsplan for Solbakken

Helhedsplanen betyder, nye boligindretninger sikres lyse, attraktive og fremtidssikrede boliger. Boligernes ydre opgraderes, så bebyggelsen får et ydre, der understreger bebyggelsens og boligernes eksisterende kvaliteter, ligesom opholdsarealer og infrastruktur disponeres med fokus på at skabe et attraktivt grønt og trygt boligområde.

Ombygningen af de 207 boliger, indrettes med fire forskellige boligtyper familie-, ungdoms- og ældreboliger samt 54 gårdhuse som bevares uændret. Der ommærkes 92 familieboliger til ungdomsboliger, 85 familieboliger ændres til tilgængelighedsboliger med efterfølgende ommærkning til 44 ældreboliger. De resterende 131 familieboliger bevares. Derved skabes rammerne for de fremtidige boligtyper, der sikres et socialt mix i forhold til boligstørrelser og beboer sammensætning.

Boligafdelingen Solbakken

Solbakken ligger i den østlige del af Odense. Tæt på Risingskolen og med gode stiforbindelser til centrum. Afdelingen er bygget i etaper fra 1967 til 1970 med tre boligblokke i 4 etager og gårdhuse i et plan. Til afdelingen hører et mindre nedslidt fælles vaskeri og en række carporte, som efter tildeling kan benyttes vederlagsfrit. Alle gårdhuse har egen garage.

Udearealerne ligger i dag hen som grønne, åbne arealer uden nogen særlige funktioner. Afdelingen har mange store og gamle træer (hestekastanje, bøg, eg, birk, løn og lærk), der passer til bebyggelsens store skala og skaber gode kvaliteter i gårdrummene.

I Solbakken er der 207 lejligheder og 54 gårdhuse fordelt på følgende boligtyper:

Boligtype	Antal	Areal fra	Areal til
1- rums	30 stk.	48 m ²	51 m ²

2 -rums	14 stk.	55 m ²	90 m ²
3- rums	80 stk.	60 m ²	104 m ²
4 -rums	83 stk.	83 m ²	104 m ²
Gårdhuse	54 stk.	97 m ²	97 m ²
I alt	261 stk.		

Bebyggelsens tilstand

Blokkene er opført i gule teglsten som etagebebyggelse med mindre forskydninger mellem de enkelte opgange. Hovedparten af lejlighederne har adgang til indlæggende altaner og store grønne fællesarealer. Boligerne bærer præg af den tid, de er opført i, og mange af dem er indrettet med for små rum. En del af lejlighederne er ikke gennemlyste (det vil sige, at dagslys ikke når gennem rummene). I blok 1 bor der flest seniorer, idet blokken er indrettet med svalegang og elevator.

Gårdhusene er i god stand og kvalitet og fremstår med fine detaljer, som er vanskelig at opnå i nybyggeri i dag. Husene er udført med flade tagpaptage, hvide pudsede facader og egen lille gårdhave.

Afdelingens bebyggelse fremstår med nedslidte tagkonstruktioner og installationer, kuldebrosproblemer og et stort behov for udbedring af betonskader, som er ødelagt og længe har overstået sin levetid. Facaderne er opført uden hulrumisolering, hvilket medfører højt energiforbrug og dårligt indeklima.

Udlejningen er påvirket af, at afdelingen er sat på regeringens liste over omdannelsesområdet (tidligere ghettolisten). Både fordi det er begrænset, hvilke beboere der kan leje en bolig og på grund af de utidssvarende boliger.

Helhedsplanens indhold

I blokkene nedlægges størstedelen af de 4-værelses boliger, som i stedet indrettes til studieegnede boliger eller til tilgængelighedsboliger. Derved kan de rumme en anden og mere varieret beboersammensætning end i dag.

Efter renovering vil der være seks ekstra boliger i blokkene, så de består af i alt 213 etageboliger. De 54 gårdhuse vil stå uændrede. Det samlede boligantal udgør herefter i alt 267 boliger.

Boligtype	Fordeling før	Tilgængelighedsbolig efter	Fordeling øvrige boliger efter	Fordeling efter
1- rums	30 stk.	0 stk.	10 stk.	10 stk.
2 -rums	14 stk.	45 stk.	46 stk.	91 stk.
3- rums	80 stk.	31 stk.	49 stk.	80 stk.
4 -rums	83 stk.	9 stk.	23 stk.	32 stk.
Gårdhuse	54 stk.	0 stk.	54 stk.	54 stk.

I alt   261 stk.   85 stk.   182 stk.   267 stk.

Alle boliger under den fysiske helhedsplan får bl.a.:

- Nyt tag inkl. efterisolering
- Efterisolering af gavle og dele af facaden
- Betonreparation af fundamenter og sokler
- Udskiftning af afløbsinstallationer og kloak
- Renovering af installationer, vand, varme og afløb, undtaget blok 2
- Nye vinduer og døre, undtaget blok 1
- Nye altaner og nye altangange i blok 1
- Nyt affalds- og postkassesystem

I blok 1 og 2 etableres der 85 tilgængelighedsboliger. Der er lejligheder, der bliver ombygget, så de kan bruges af beboere, med behov for ekstra plads til at komme rundt i boligen med fx rollator eller kørestol. Tilgængelighedsboligerne får nyt køkken og badeværelse samt elevator. 3. sal i blok 1 og 2, blok 3 samt gårdhusene får alle nye badeværelser.

Udearealerne styrkes med nye stiforbindelser samt nye opholds- og legearealer. Derudover kommer der ny belysning ved stier og opholdszoner, som skal sikre trykindsfølelsen i området.

Det eksisterende vaskeri udvides og indrettes med et nyt vaskeri og et fleksibelt indrettet aktivitetsrum, som gør det muligt at have tre forskellige arrangementer ad gangen eller et stort.

Solbakken har siden 2013 været en del af den boligsociale helhedsplan, hvor to andre boligorganisationer også indgår (Civica og Odense Boligselskab). Den igangværende boligsociale helhedsplan er gældende for perioden 2017-2021 og er et samarbejde mellem boligorganisationerne, BoligSocialt Hus og Odense Kommune. Den boligsociale helhedsplan vil bl.a. arbejde på at få områdets beboere i praktik, uddannelsesforløb og job inden for byggebranchen.

Opholdsarealer

Der vil i helhedsplanen blive etableret opholdsarealer i forbindelse med fælleshuset, samt i mindre zoner foran blok 2. Derudover sker der en opdatering af stiforbindelser og opholdszoner i gårdrummet mellem blok 1, 2 og 3.

Supplerende infrastrukturprojekt

Udover helhedsplanen vil der i årene 2022 til 2025 blive gennemført en Byrums- og Infrastrukturplan for boligområdet Solbakken. Boligområdet Solbakken omhandler afdelingerne Smedeløkken, Påskeløkken, Solbakken og Riisingsparken.

Infrastrukturmidlerne på 55,0 mio. kr. er bevilliget af Landsbyggefonden og godkendt af By- og Kulturudvalget på udvalgsrådet den 18. februar 2020.

Formålet med planen er at åbne området ved at nedbryde fysiske og visuelle barrierer samt at integrere området bedre med de omkringliggende bykvarterer.

Åbningen af området vil medføre større tryghed og gøre området attraktivt for nye målgrupper. Byrums- og infrastrukturplanen udføres på de almene matrikler og finansieres fuldt ud med støtte fra Landsbyggefonden.

Helhedsplanens omfang

Emne	Støttede arbejder	Ustøttede arbejder
Udgifter		
Fysisk helhedsplan (oplyses i hele kroner)	190.000.000	160.000.000
I alt udgifter	190.000.000	160.000.000
Finansiering		
Kapitaltilførsel		-1.500.000
Tilskud egen trækingsret/dispositionsfond		-24.960.000
I alt finansiering	190.000.000	-26.460.000
Heraf lånefinansieres	190.000.000	133.540.000
Kommunal garanti til lånefinansiering	100 %	22 %

Landsbyggefonden yder lån til støttede arbejder efter en række kriterier. Hovedkriteriet er sikring af bygningerne, hvilket vil sige nødvendig facaderenovering, ventilation og sikring af eksisterende fundament samt ombygning, sammenlægning og indretning af tilgængelighedsboliger som hovedsageligt betales med støttede lån. Ydelsen på de støttede lån er ca. 3,3 % af lånebeløbet + bidrag i årlig udgift. Ydelsen stiger i takt med inflationen. Desuden kan der opnås løbende driftsstøtte fra Landsbyggefonden.

Ustøttede arbejder omfatter vedligeholdelse, forbedringer og modernisering fx tagudskiftning, nye isolerede gavle, udskiftning af udvendige vinduer og døre, nyt ventilationsanlæg, nye spildevandsinstallationer mv. Arbejderne finansieres med almindelige kreditforeningslån, hvor øvrige midler i form af opsparing i afdelingen, brug af egen trækingsret i Landsbyggefonden og tilskud samt kapitaltilførsel på i alt 26,5 mio. kr. fratrækkes.

Garantien bliver 100 % på de støttede lån, svarende til 190,0 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et evt. tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti) og en forventet garanti på 22 % på de ustøttede lån, svarende op til 30,0 mio. kr.

Ny kommunal garanti for helhedsplanen forventes at udgøre op til 220,0 mio. kr.

Husleje

Landsbyggefonden har udarbejdet en finansieringsskitse for den samlede plan. Udgangspunktet er at sikre, at huslejen holdes på et niveau, hvor boligerne kan lejes ud. Det betyder, at huslejestigningen bliver gennemsnitligt ca. 35 %, svarende til en stigning på ca. 204 kr. pr. m².

Blok 3 og gårdhusene har det laveste renoveringsniveau og den laveste procentvis stigning, modsat tilgængelighedsboliger, som bliver totalrenoveret og gør, at stigningen ser meget voldsom ud, men huslejeniveauet pr. m² pr. år ligger på niveau med øvrige afdelinger, der har fået en tilsvarende totalrenovering.

Huslejen for hele afdelingen er umiddelbart før helhedsplanens gennemførelse gennemsnitligt på 574 kr. pr. m² pr. år. Efter renoveringen stiger den til gennemsnitligt 778 kr. pr. m² pr. år målt i 2020-priser.

Boligtpe	Areal før	Husleje før pr. måned	Areal efter	Husleje efter pr. måned	Stigning %
1- rums renoveret	45 m ²	2.343 kr.	45 m ²	2.823 kr.	20 %
2 -rums renoveret	60 m ²	2.750 kr.	60 m ²	3.722 kr.	35 %
3- rums renoveret	98 m ²	4.450 kr.	84 m ²	5.855 kr.	32 %
4 -rums renoveret	104 m ²	4.907 kr.	104 m ²	5.650 kr.	15 %
Gårdhuse renoveret	97 m ²	5.424 kr.	97 m ²	6.123 kr.	13 %
2 -rums tilgængelighed	83 m ²	3.489 kr.	81 m ²	5.670 kr.	63 %
3- rums tilgængelighed	97 m ²	4.399 kr.	99 m ²	6.781 kr.	54 %
4 -rums tilgængelighed	97 m ²	4.399 kr.	100 m ²	6.843 kr.	56 %

Huslejeeksempler. Alle tallene er i 2020-priser.

En del af stigningen i huslejen modsvarer af en besparelse på energiregningen for beboerne. Derudover sker der besparelser på afdelingens kollektive drift som vand og vedligeholdelse og henlæggelser til PPV (planlagt, periodisk vedligeholdelse). En årlig estimeret besparelse på ca. 1,6 mio. kr.

Landsbyggefondens tilskudssystem er sammensat på en måde, som gør det attraktivt at etablere tilgængelighedsboliger. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at tage dette eller andre enkeltelementer ud, fordi deres tilskudssystem betyder, at huslejen ikke vil blive lavere.

Stigende huslejer vil medføre stigende udgifter til boligstøtte for Odense Kommune.

Øvrige forhold

Landsbyggefonden har via lovgivningen et bestemt antal midler til fysiske helhedsplaner over hele landet hvert år. På baggrund af besigtigelser og forhandlinger prioriterer de hvilke projekter, der er bedst egnede til at få støtte.

Helhedsplanen for Solbakken er startet i 2015, og der har været meget fokus undervejs på beboerhåndtering, idet Solbakken er en stor afdeling med en meget blandet beboersammensætning. Beboerne i Solbakken er blevet inddraget i udarbejdelsen af helhedsplanen og er blevet grundigt orienteret om, hvad helhedsplanen betyder for deres bolig, husleje og øvrige forhold.

Helhedsplanen blev vedtaget på beboermødet den 12. september 2019. Her stemte 91 for, 29 imod, og 5 stemmer var blanke eller ugyldige. På mødet fik beboerne mulighed for at få indblik i, hvad helhedsplanen betyder for deres egne huslejer og øvrige forhold. Byggeriet forventes at blive sat i gang ultimo 2023 og gjort færdigt ultimo 2026. Igangsætning af planen har afventet områdets status på ghettolisten i forhold til en samlet udvikling af området.

Der vil i byggeperioden blive behov for genhusning af beboere i 2 af de 3 blokke (blok 1 og 2). Behovet for genhusning håndteres af Civica, primært internt i afdelingen og alternativt i nærområdet.

By- og Kulturforvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at den fysiske helhedsplan er nødvendig for afdelingen, og er med til at muliggøre gennemførelse af den lovbestemte og godkendte udviklingsplan for boligområdet Solbakken.

Der skal under alle omstændigheder foretages omfattende renoveringer, men uden støtte fra Landsbyggefonden vil huslejen - og dermed udgiften til boligstøtte - stige væsentligt mere, end hvis helhedsplanen ikke vedtages, og der vil blive renoveret mindre.

Forvaltningen anbefaler, at den fysiske helhedsplan gennemføres, idet Solbakken fremgår på regeringens liste over omdannelsesområder. Den planlagte ommærkning kan kun gennemføres, hvis den foreslåede helhedsplan gennemføres.

Lovhjemmel

Fysiske helhedsplaner bliver gennemført i henhold til lov om almene boliger mv., kapitel 7.

Økonomi

Kapitaltilførsel

Landsbyggefonden kræver en kapitaltilførsel til afdelingen på 1.500.000 kr. Odense Kommune, boligorganisationen og realkreditinstituttet bidrager med hver 1/5 og Landsbyggefonden bidrager med 2/5. Odense Kommunes bidrag udgør således 300.000 kr.

Odense Kommunes bidrag foreslås finansieret inden for driftsrammen under By- og Kulturudvalget til ydelsesstøtte for almene boliger. Kapitaltilførslen forventes gennemført i 2026.

2. Garanti for realkreditlån

Helhedsplanen forventes at koste op til 350.000.000 kr. Ca. 190.000.000 kr. er arbejder, der støttes af Landsbyggefonden og ca. 160.000.000 kr. er ustøttede arbejder, hvoraf 26.460.000 kr. egenfinansieres og resten lånefinansieres.

Odense Kommune skal garantere for den del af lånene, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. For de støttede lån yder Landsbyggefonden 50 % regaranti. Det vil sige, at Landsbyggefonden skal refundere kommunen halvdelen af det tab, kommunen måtte lide, hvis garantien gøres effektiv over for kommunen.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunerne stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med kapitaltilførsel. Garantien forventes at blive 100 % på de støttede lån svarende til maksimalt 190.000.000 kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Garantien på de ustøttede lån forventes maksimalt at udgøre op til 30.000.000 kr. Kommunens andel af kapitaltilførslen udgør 300.000 kr.

Endelig beregning af garantierne sker ved projektets afslutning, hvor ejendommen igen vurderes, og ny kommunal garanti beregnes.

Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko.

By- og Kulturforvaltningen vurderer imidlertid, at risikoen er minimal, da boligerne gøres attraktive. Det er kun sket én gang på landsplan, at en garanti for en fysisk helhedsplan er udløst.

Den samlede gæld i afdelingen efter renovering vil blive op til 326.000.000 kr. svarende til 15.250 kr. pr. m².

Efter renovering udgør den samlede kommunale garanti for Solbakken 220.000.000 kr. Der er ingen eksisterende kommunal garanti.

Sagen har ingen øvrige konsekvenser for Odense Kommunes økonomi, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Samlet udviklingsplan for Solbakken

Bilag - Solbakken.pdf

Infrastrukturprojekt Rising.pdf

Solbakken_projektmappe_januar 2022.pdf

Huslejekonsekvenser.pdf

Punkt 5: Fysisk Helhedsplan Birkeparken, Afd. 16 Fyns Almennyttige Boligselskab

03.02.00-P20-4-19

Resume

Vollsmose står overfor gennemgribende forandringer frem mod 2030. Ghetto Lovgivningen kræver andelen af almene familieboliger i seks boligafdelinger i Vollsmose nedbragt til maksimalt 40 %.

De almene boliger, der står tilbage efter nedrivning, skal gennemgribende renoveres efter væsentlige problemer med nedslidning, så afdelingen fremtidssikres med attraktive og tidssvarende boliger.

Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) har ansøgt om kommunal godkendelse af en fysisk helhedsplan for den almene boligafdeling 16, Birkeparken i Vollsmose.

Birkeparken er en af de seks afdelinger, som blev opført i 1970'erne og består af 439 familieboliger og 4.573 m² erhvervsareal, hvoraf der efter nedrivning og ombygning vil være 249 almene familieboliger tilbage.

I henhold til den tidligere godkendte udviklingsplan for Vollsmose nedlægges 200 almene familieboliger. De 200 boliger består af 190 eksisterende familieboliger samt 10 tidligere familieboliger, som er ommærket til erhverv, og som lejes af Odense Kommune. De 10 boliger ommærkes tilbage til almindelige familieboliger til brug for genhusning i forbindelse med helhedsplanens gennemførelse, hvorefter de nedrives. Samlet fjernes 200 familieboliger.

Helhedsplanens samlede økonomiske ramme udgør 473,4 mio. kr.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med kapitaltilførsel. Garantien forventes at blive 100 % på de støttede lån, svarende til 252,6 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Desuden forventes garanti på 100 % på de ustøttede lån, svarende til 137,6 mio. kr. Kommunens andel af kapitaltilførslen udgør 0,3 mio. kr.

Effekt

Flere odenseanerne i job og på vej til job

Renovering af boliger har positiv indvirkning på beskæftigelsen i den periode, hvor renoveringen gennemføres.

Et sundere Odense

Det er vigtigt, at boligerne har et godt indeklima, så borgerne trives. Området vil i fremtiden kunne tiltrække forskellige beboergrupper, heriblandt både ældre, unge og børnefamilier.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Nedlæggelse og nedrivning af 200 boliger i henhold til udviklingsplanen for Vollsmose.
2. Den fysiske helhedsplan med gennemgribende renovering af 249 eksisterende almene familieboliger.
3. Helhedsplanens samlede økonomiske ramme på 473,4 mio. kr., herunder ny kommunal garanti for realkreditlån på op til 390,2 mio. kr. samt kapitaltilførsel på 0,3 mio. kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Andreas Møller stemmer imod indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingspunkt 1, idet Enhedslisten modsætter sig diskrimination og nedrivning af funktionsdygtige almene boliger.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod indstillingspunkterne 2 og 3, da der er tale om grov tilsidesættelse af beboerdemokratiet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingspunkt 1, idet Enhedslisten modsætter sig diskrimination og nedrivning af funktionsdygtige almene boliger.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingspunkterne 2 og 3, da der er tale om grov tilsidesættelse af beboerdemokratiet.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Vollsmose vil frem mod 2030 gennemgå en gennemgribende forvandling fra et udsat boligområde til en attraktiv og velfungerende bydel. De fysiske forandringer af Vollsmose betyder, at området bliver åbnet op med nye veje og stier. Nogle boliger bliver revet ned, andre boliger bliver renoveret, og der bliver opført nye private boliger og erhverv.

Den politiske aftale "Den sidste Vollsmoseplan" fra 2018 beskriver sammen med den lovpligtige udviklingsplan fra 2019 den fysiske omdannelse af Vollsmose. Rammelokalplanen for Vollsmose (lokalplan nr. 1-910) indeholder en række bestemmelser for renovering, ombygning samt mulighed for nedrivningen af eksisterende bebyggelser.

Boligorganisationerne foretager nedrivninger, renoveringer og ombygninger i egne boligafdelinger og er ansvarlige for gennemførelsen af helhedsplanen.

Birkeparken er en af de seks afdelinger i Vollsmose, hvor ghettolovningen kræver, der sker store fysiske forandringer.

En selvstændig bydel

Vollsmose ligger i den nordlige del af Odense, der i 1960'erne og 1970'erne blev en selvstændig bydel for mange beboere med adgang til centrale services som indkøb, børnepasning, skole, gymnasium, fritidsaktiviteter, store naturområder med plads for fællesskab, leg og motion.

Bydelen er her defineret som de seks parker mod syd og øst og består af en blanding af højhuse, blokke og rækkehuse. Bebyggelsen er opført efter datidens ønske om et monofunktionelt, visuelt og fysisk afskærmet boligområde med store friarealer og trafikseparering.

Den gennemgående materialeholdning med hvid beton og gule mursten er karakteristisk for hele Vollsmoses bebyggelse.

Som følge af de store ubrudte parkeringsarealer og bebyggelsens enorme skala fremstår området i dag meget isoleret.

1. Nedlæggelse og nedrivning af almene boliger i Birkeparken

I Birkeparken nedlægges i henhold til den tidligere godkendte udviklingsplan for Vollsmose 200 almene familieboliger. De 200 boliger består af 190 eksisterende familieboliger samt 10 tidligere familieboliger, som er ommærket til erhverv, og som lejes af Odense Kommune. De 10 boliger ommærkes tilbage til almindelige familieboliger til brug for genhusning i forbindelse med helhedsplanens gennemførelse, hvorefter de nedrives.

Nedlæggelse af de almene boliger sker i Blok 63, 64, 65, 66 og 68, og i blok 65 nedlægges erhvervsarealerne i de to nederste etager.

Oversigt nedrivning - markeret med rødt.

Nedlæggelse og nedrivning af en almen boligorganisations boliger og erhvervsarealer skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Omkostningerne til nedrivning af de eksisterende arealer afholdes af den omhandlende afdeling, og indgår i den samlede finansiering af helhedsplanen for Birkeparken.

Grundarealet vil som følge af nedrivningerne tilsvarende arealmæssigt nedjusteres til ny anvendelse i form af private matrikler. Der arbejdes på etablering af et arealudviklingsselskab med henblik på salg af arealer til opførelse af nye boliger og erhverv.

2. Den fysiske helhedsplan for Birkeparken

En fysisk helhedsplan er en konkret plan for en renovering af en almen boligafdeling. Den støttes af Landsbygefonden (LBF), som er en fond, der er oprettet ved lov. Fonden finansierer sine aktiviteter ved, at lejerne i den almene sektor betaler ind til fonden (afdelingerne betaler fortsat ydelser, selv når de oprindelige lån er tilbagebetalt).

Helhedsplanen stiller krav om, at de nye tilgængelige boligindretninger sikres lyse, attraktive og fremtidssikrede boliger. Boligernes ydre opgraderes, så bebyggelsen får et ydre, der understreger bebyggelsens og boligernes kvaliteter, ligesom opholdsarealer og infrastruktur disponeres med fokus på at skabe et attraktivt grønt og trygt boligområde.

Ombygningen af de 249 eksisterende boliger indrettes med 5 forskellige boligtyper, fra 1- til 5-rums. Derved skabes rammerne for de fremtidige boligtyper, der sikres et socialt mix i forhold til boligstørrelse og beboer sammensætning.

Boligafdelingen Birkeparken

Afdelingen består af 439 lejemål fordelt på 66 rækkehuse, 373 lejligheder og 4.573 m² erhvervsareal, som er kontorer, der er udlejet til Odense Kommune.

Birkeparken blev opført i 1970-1972 som en del af Vollsmoseplanen fra 1964.

Boligerne er beliggende med indkørsel fra Vollsmose Allé med adresse Birkeparken 68-272, Odense NØ.

Bebyggelsens tilstand

Den byggetekniske gennemgang viser, at byggeriet generelt er nedslidt. Der forekommer fugt i bygningsdelene, som i nogle tilfælde medfører skimmelsvamp. Der er trækgener fra vinduer og døre, som giver højt varmetab og høje varmeregninger, dårligt indeklima grundet manglende ventilation. Installationer inkl. kloak er fra opførelsestidspunktet og derfor nedslidte.

Afdelingen har et stort vedligeholdelseefterslæb, og det vil være relevant at gennemføre i sammenhæng med en samlet gennemgribende løsning af afdelingens bygningsmæssige problemer.

Helhedsplanens indhold

I forbindelse med udviklingsplanen for Vollsmose bevares 249 boliger i Birkeparken, fordelt med 60 rækkehuse og 189 lejligheder, heraf indrettes 62 tilgængelighedsboliger.

Boligtype	Fordeling før	Tilgængelighedsbolig efter	Fordeling øvrige boliger efter
1- rums	113 stk.	0 stk.	43 stk.
2 -rums	39 stk.	0 stk.	36 stk.
3- rums	32 stk.	21 stk.	41 stk.
4 -rums	189 stk.	41 stk.	7 stk.
5- rums (rækkehuse)	66 stk.	0 stk.	60 stk.
I alt	439 stk.	62 stk.	187 stk.
Erhvervsareal	4.537 m ²		0 m ²

Alle boliger under den fysiske helhedsplan får bl.a.:

- Nye køkkener og badeværelser
- Nye facader og udbedring af kuldebroer
- Nye vinduer
- Altaner ændres, så der kommer bedre lysindfald ind i boligerne
- Ventilationsanlæg og bedre indeklima
- Renovering af gulve efter behov
- Udskiftet nedslidte installationer

Tilgængelige boliger

De 62 tilgængelighedsboliger etableres i blok 63, 64 og 66, fordelt med 13 stk. i blok 63, 28 stk. i blok 64 og 21 stk. i blok 66. Boligerne placeres vertikalt ovenpå hinanden, så alle tilgængelighedsboliger i samme opgang betjenes af samme elevator.

Tilgængelighedsboligerne indrettes, så de henvender sig til flere brugere fra den moderne familiebolig og seniorbolig med mulighed for at blive i eget hjem. Fx ved en funktionsnedsættelse med behov for ekstra plads til at komme rundt i boligen med rollator eller kørestol.

De 187 boliger heraf 60 rækkehuse, som ikke ombygges til tilgængelighedsboliger, bliver renoveret og indrettet med nye køkkener og badeværelser.

Vejadgang

Nye boligveje kommer til at føre trafikken ind i boligområdet. Boligerne bliver orienteret med indgang ud til gaderne, således at der skabes mere åbenhed og synlighed i bebyggelsen. Boliggaderne bliver indrettet til lav hastighed og med sikre overgange, der er med til at dæmpe trafikken. De nye vejadgange sikrer samtidig, at flere beboere fremover kan parkere helt tæt på egen bolig.

Parkering

Der er disponeret med 249 p-pladser i Birkeparken, svarende til 1 p-plads pr. bolig.

Opholdsarealer

I de grønne arealer omkring boligerne skabes der nye spændende og hyggelige opholds- og aktivitetspladser, som er synlige fra boligerne og velbelyste om aftenen. Ligeledes skabes der større aktivitetspladser i og ved de nye markante indgangspartier med hver deres funktion. Disse tryghedsskabende elementer er med til at aktivere hele området og gøre Birkeparken til et godt sted at bo.

Supplerende infrastrukturprojekt

Der er bevilliget infrastrukturmidler af Landbyggefondens og dette er godkendt af By- og Kulturudvalget på udvalgs mødet den 2. marts 2021.

De to almene boligorganisationer, Civica og FAB er gået sammen om at søge godt 116,0 mio. kr. til supplerende infrastruktur i boligafdelingerne Egeparken (Civica), Bøgeparken (Civica) og Birkeparken (FAB) i Vollsmose.

Infrastrukturprojektet vil understøtte, igangsætte udviklings- og forbedringstiltag i området og være bindeled i udviklingen fra at være en ghetto til et velfungerende boligområde.

Formålet er at bryde afdelingernes isolation ved grundlæggende at sikre boligområdets sammenhæng ved etablering af veje, byrum og ændre forsyningsforholdene med den nye struktur, så forsyningen til boligerne sikres.

3. Helhedsplanens omfang

Emne (indeks 4. kvartal 2019)	Støttede arbejder	Ustøttede arbejder
Udgifter		
Fysisk helhedsplan (oplyses i hele kroner)	252.586.000	220.847.000
I alt udgifter	252.586.000	220.847.000
Finansiering		
Fællespuljetilskud		-8.780.000
Kapitaltilskud		-1.500.000
Tilskud egen trækingsret/dispositionsfond		-2.927.000
Reguleringskonto		-40.000.000
Brug af henlæggelser		-30.000.000
I alt finansiering	252.586.000	-83.207.000
Heraf lånefinansieres	252.586.000	137.640.000
Kommunal garanti til lånefinansiering	100 %	100 %

Helhedsplanens anlægsbudget beløber sig til i alt 473,4 mio. kr.

Opsparing i afdelingen, brug af egen trækingsret i LBF, fællespuljetilskud, finansiering via reguleringskonto samt kapitaltilførsel på i alt 83,2 mio. kr. fratrækkes.

Optagelse af realkreditlån udgør i alt 390,2 mio. kr. fordelt på støttede lån på 252,6 mio. kr. og ustøttede lån på 137,6 mio. kr.

Garantien forventes at blive 100 % på de støttede lån svarende til 252,6 mio. kr. Heraf giver Landsbyggefondens sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti) og en forventet garanti på 100 % på de ustøttede lån svarende til 137,6 mio. kr.

Ny kommunal garanti for helhedsplanen udgør 390,2 mio. kr.

Landsbyggefondens yder støttede lån efter en række kriterier til forskellige arbejder. Hovedkriteriet er fremtidssikring af bygningerne, hvilket vil sige nødvendige facaderenovering, ventilation og lignende. Indretning af tilgængelighedsboliger, som hovedsageligt betales med støttede lån.

Almindelig udskiftning, vedligeholdelse, forbedringer og modernisering betales hovedsagelig med ustøttede lån (kreditforeningslån). Ydelsen på de støttede lån er ca. 3,3 % af lånebeløbet + bidrag i årlig afgift. Endvidere kan der opnås løbende driftsstøtte (huslejestøtte) fra Landsbyggefonden til nedbringelse af huslejen.

De ikke-støttede arbejder finansieres med almindelige kreditforeningslån, hvor øvrige midler i form af opsparing i afdelingen, brug af egen trækingsret i Landsbyggefonden og tilskud samt kapitaltilførsel fratrækkes.

Husleje

Landsbyggefonden har udarbejdet en finansieringsskitse for den samlede plan. Udgangspunktet er at sikre, at huslejen holdes på et niveau, hvor boligerne kan lejes ud.

Huslejen for hele afdelingen er umiddelbart før helhedsplanens gennemførelse gennemsnitligt på 615 kr. pr. m² pr. år. Efter renoveringen stiger gennemsnitshuslejen til gennemsnitligt 709 kr. pr. m² pr. år.

Boligtpe renoveret	Areal Før/efter	Husleje før pr. måned	Stigning efter pr. mdr.	Husleje efter pr. måned	Stigning %
1- rums renoveret	34/46 m ²	2.178 kr.	622 kr.	2.800 kr.	29 %
2 -rums sammenlagte	70/84 m ²	3.837 kr.	864 kr.	4.701 kr.	23 %
3- rums renoveret	97/99 m ²	4.858 kr.	593 kr.	5.451 kr.	12 %
4 -rums renoveret	112/121 m ²	5.509 kr.	1.042 kr.	6.551 kr.	19 %
4 -rums tilgængelighed	112/120 m ²	5.509 kr.	1.788 kr.	7.297 kr.	32 %
5- rums renoveret (rækkehuse)	127 m ²	6.192 kr.	1.625 kr.	7.817 kr.	26 %

Huslejeeksempler. Alle tallene er i 2021-priser.

Der ventes besparelser på afdelingens vedligeholdelse og henlæggelser til PPV (planlagt, periodisk vedligeholdelse). En årlig estimeret besparelse på ca. 800.000 kr.

Stigende huslejer vil medføre stigende udgifter til boligstøtte for Odense Kommune.

Øvrige forhold

Landsbyggefonden har via lovgivningen en økonomisk ramme til fysiske helhedsplaner over hele landet hvert år. På baggrund af besigtigelser og forhandlinger prioriterer Landsbyggefonden hvilke projekter, der er bedst egnede til at få støtte.

Helhedsplanen for Birkeparken er startet i 2018. Der har igennem processen været fokus på beboerinddragelsen, og der er afholdt flere beboerinformationsmøder, hvor helhedsplanens indhold og konsekvenser er blevet gennemgået.

Helhedsplanen var til afstemning på et ekstraordinært afdelingsmøde den 13. oktober 2021, hvor der ikke blev opnået flertal til helhedsplanens godkendelse.

Da beboergodkendelse ikke blev opnået, har boligorganisationens øverste myndighed (repræsentantskab) anvendt "call-in" bestemmelsen i almenboligloven, som giver repræsentantskabet adgang til at godkende helhedsplanen. Helhedsplanen blev godkendt på repræsentantskabsmødet den 25. oktober 2021.

Renoveringen forventes at blive sat i gang 2023 og at være gennemført i 2026.

Der vil i renoveringsperioden blive behov for genhusning af alle beboere. Behovet for genhusning håndteres af FAB, primært internt i afdelingen og alternativt i nærområdet. Genhusningsperioden forventes mellem 6 og 8 måneder. Den permanente genhusning i forbindelse med nedrivningen sker ligeledes under hensyntagen til den enkelte beboers ønsker og muligheder for flytning til FABs øvrige boligafdelinger i Odense.

By- og Kulturforvaltningens vurdering

Ghettolovgivningen kræver andelen af almene familieboliger i seks boligafdelinger i Vollsmose nedbragt til maksimalt 40 %. Forvaltningen vurderer derfor, at den fysiske helhedsplan er nødvendig for afdeling 16, Birkeparken.

Lovhjemmel

Fysiske helhedsplaner bliver gennemført i henhold til lov om almene boliger mv., kapitel 7.

Økonomi

Kapitaltilførsel

Landsbyggefonden kræver en kapitaltilførsel til afdelingen på 1.500.000 kr. Odense Kommune, boligorganisationen og realkreditinstituttet bidrager med hver 1/5 og Landsbyggefonden bidrager med 2/5. Odense Kommunes bidrag udgør således 300.000 kr.

Odense Kommunes bidrag foreslås finansieret inden for driftsrammen under By- og Kulturudvalget til ydelsesstøtte for almene boliger. Kapitaltilførslen forventes gennemført i 2026.

Garanti for realkreditlån

Helhedsplanen forventes at koste op til 473.433.000 kr. Ca. 252.586.000 kr. er arbejder, der støttes af Landsbyggefonden og ca. 220.847.000 kr. er ustøttede arbejder, hvoraf der skal fratrækkes ca. 83.207.000 kr. fra opsparing i afdelingen, brug

af egen trækingsret i LBF, fællespuljetilskud, finansiering via reguleringskonto samt kapitaltilførsel.

Optagelse af realkreditlån udgør i alt 390.226.000 kr. fordelt på støttede lån på 252.586.000 kr. og ustøttede lån på 137.640.000 kr.

Odense Kommune skal garantere for den del af lånene, der overstiger 60 % af ejendomsværdien. For de støttede lån yder Landsbyggefonden 50 % regaranti. Det vil sige, at Landsbyggefonden skal refundere kommunen halvdelen af det tab, kommunen måtte lide, hvis garantien gøres effektiv over for kommunen.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunerne stiller garanti for realkreditlånet og bidrager med kapitaltilførsel. Garantien forventes at blive 100 % på de støttede lån svarende til maksimalt 252.586.000 kr. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti). Garantien på de ustøttede lån forventes at blive 100 % og vil maksimalt udgøre 137.640.000 kr. Kommunens andel af kapitaltilførslen udgør 300.000 kr.

Endelig beregning af garantierne sker ved projektets afslutning, hvor ejendommen igen vurderes, og ny kommunal garanti beregnes.

Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko.

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at risikoen er minimal, da det kun er sket én gang på landsplan, at en garanti for en fysisk helhedsplan er udløst.

Den samlede gæld i afdelingen efter renovering vil blive op til 547.956.000 kr. svarende til 22.015 kr. pr. m².

Efter renovering udgør den samlede kommunale garanti for Birkeparken 474.091.544 kr., som udgør ny kommunal garanti på 390.226.000 kr. og eksisterende kommunal garanti på 83.865.544 kr.

Sagen har ingen øvrige konsekvenser for Odense Kommunes økonomi, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

2021-12-06 Birkeparken projektmappe_skærm.pdf

FAB afd. 01-16, Birkeparken

anvendelse af call-inbestemmelse_Birkeparken 1

Huslejekonsekvenser.pdf

Punkt 6: Kapacitetsbehov Skt. Klemensskolen

00.30.08-G01-1-21

Resume

Skt. Klemensskolen ligger i et område med stærk befolkningstilvækst i boligmassen. Indskrivningstallene samt befolkningsprognoserne peger på en stigning af elevtallet i skoledistriktet. Forud for skoleåret 2022/2023 udvides der med to nye klasselokaler, og for perioden frem mod 2028 angiver prognosen behovet for yderligere to klasselokaler. Samlet set forventes der en øget kapacitet på fire klasselokaler for perioden 2022–2028.

Med denne sag håndteres de kapacitetsudfordringer, der er beskrevet i Indblik Anlæg 2022 for Skt. Klemensskolen i skoleåret 2022/2023, hvor der er behov for at etablere to ekstra klasselokaler. Lokalerne kan etableres ved at inddrage eksisterende kvadratmeter fra Pædagogisk Læringscenter. Det Pædagogiske Læringscenter rykkes herefter til et åbent område på skolen. Der er dermed tale om en nedskaleret ombygning i forhold til den løsning, der blev præsenteret i Indblik Anlæg 2022.

Behovet for de sidste to klasselokaler vil forventeligt opstå i 2027, men indgår ikke i denne sagsfremstilling.

Effekt

En storby i vækst

Ombygningen af Skt. Klemensskolen skal ses i sammenhæng med en forøgelse af områdets boligmasse. Den øgede efterspørgsel på skolens kapacitet til at modtage de tilflyttede elever i området, vil kræve en etablering af to nye klasselokaler.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Oprettelse af en ny anlægsbevilling, "Kapacitetsudvidelse Skt. Klemensskolen" på 0,4 mio. kr. i 2022, til brug for kapacitetsudvidelse på Skt. Klemensskolen med to klasselokaler. Bevillingen frigives og stilles til rådighed under By- og Kulturudvalget.
2. Finansieringen sker via flytning af 0,4 mio. kr. i 2022 fra servicerammen under Børn- og Ungeudvalget til den oprettede anlægsramme under By- og Kulturudvalget.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets indstillinger.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Skt. Klemensskolen ligger i et område med stærk befolkningstilvækst i boligmassen. Indskrivningstallene samt befolkningsprognoserne peger på en stigning af elevtallet i skoledistriktet. I årene 2022-2028 forventes der et samlet behov på fire nye klasselokaler i skoledistriktet. Med denne sag sikres etableringen af to nye klasselokaler.

By- og Kulturforvaltningen samt Børn- og Ungeforvaltningen har i samarbejde fundet en ny løsning på kapacitetsudfordringen, som alternativ til den løsning der blev skitseret i Indblik Anlæg 2022. Den nye arealudnyttelse sikrer etablering af to nye klasselokaler via en ombygning af det Pædagogiske Læringscenter. Disse lokaler kan stå klar til skoleåret 2022/2023, hvor der forventeligt vil være et højere børnetal i distriktet. Denne løsning koster 425.000 kr. og er dermed markant billigere end løsningen skitseret i Indblik Anlæg 2022, som beløb sig til 2,6 mio. kr.

Kommuneplan 2020 har udlagt et areal i Skt. Klemens til boligformål med mulighed for realisering fra 2024, og det er forventeligt, at der sker en realisering, idet efterspørgslen på åben-lav boliger (fx parcelhuse) og tæt-lav boliger (fx rækkehuse) er høj.

Det betyder, at behovet for de sidste to klasselokaler forventeligt vil opstå i 2027, og derfor følges kapacitetsudviklingen tæt, således det kan sikres, at Skt. Klemensskolen har den fornødne kapacitet.

Det bemærkes, at det Pædagogiske Læringscenter ikke nedlægges på Skt. Klemensskolen, men flyttes til et andet åbent område på skolen.

Økonomi

Midlerne til kapacitetsudvidelsen findes via en omprioritering fra Børn- og Ungeudvalgets serviceramme til anlæg under By- og Kulturudvalget.

Kapacitetsudvidelse klasseværelser Skt. Klemensskolen			
beløb i kr.	Udvalg	Styringsområde	2022
Ny bevilling: Kapacitetsudvidelse skt. Klemensskole	BKU	Anlæg	425.000
Serviceramme BUU	BUU	Service	-425.000
I alt			0

Afledt drift er estimeret til 19.800 kr. pr. år og vil i denne sag blive fundet indenfor By- og Kulturforvaltningens egen ramme.

Sagen har ingen konsekvenser for Odense Kommunes økonomi, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Budgettekniske tilpasninger på anlægsområdet

00.32.00-000-7-21

Resume

I begyndelsen af hvert regnskabsår fremlægger By- og Kulturforvaltningen en sag, hvori der foretages forskellige budgettilpasninger på anlægsområdet, herunder periodisering mellem årene, udmøntning til puljer samt frigivelse af rådighedsbeløb. At midlerne stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget, betyder budgetteknisk, at midlerne flyttes fra at ligge under Økonomiudvalget til at ligge under By- og Kulturudvalget. Med frigivelse menes, at By- og Kulturudvalget endvidere kan bruge midler afsat på forvaltningens anlægsramme.

Der søges om frigivelse af ikke tidligere frigivne rådighedsbeløb i budget 2022 (og 2021) samt udmøntning af budgetter til færdiggørelsesbevilling, udbudsjura samt til 1 % kunstpulje.

Der afsættes 2 % af en anlægsbevilling til færdiggørelsesarbejder, disse flyttes til en samlet pulje, hvorfra eventuelle færdiggørelsesudgifter betales. Dette betyder, at den enkelte anlægsbevilling kan afsluttes tidligere, samt at mindreudgifter til færdiggørelse på nogle projekter, kan være med til at finansiere merudgifter på andre.

På bevillinger, der anvendes til opførelse af nye anlæg, afsættes 1 % til kunst. Disse midler samles i en særskilt bevilling for at sikre, at de anvendes til formålet.

I forbindelse med budget 2020 blev der hjemtaget effektiviseringsgevinst til Borgmesterforvaltningen på udbudsjuridisk rådgivning. For at imødegå det indtægtskrav, forvaltningen fik i den forbindelse, flyttes 2 % af de berørte anlægsbevillinger.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Der frigives 8,8 mio. kr. i 2021, 24,5 mio. kr. i 2022, 4,0 mio. kr. i 2023 og 12,0 mio. kr. i 2024 af de afsatte rådighedsbeløb i budget 2021 og 2022 til anlægsprojekter, der er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen.
2. Der udmøntes 3,4 mio. kr. i 2022 fra frigivne bevillinger til færdiggørelse af diverse arbejder under By- og Kulturudvalget.
3. Der udmøntes 1,8 mio. kr. i 2022 fra frigivne bevillinger til 1 % kunstpulje under By- og Kulturudvalget.
4. Der udmøntes 2,6 mio. kr. i 2022 fra frigivne bevillinger til finansiering af indtægtskrav vedrørende effektiviseringer på udbudsjuridiske tjenester, heraf overføres 1,4 mio. kr. til 2023 under By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Frigivelse af rådighedsbeløb

I forbindelse med såvel budget 2021 som 2022 er der afsat rådighedsbeløb, som ikke er blevet frigivet formelt.

Med baggrund heri søges nedenstående rådighedsbeløb frigivet.

Anlægsprojekt	2021	2022	2023	2024
Grejbank under UngOdense	800.000	2.000.000	0	0
Kvarterdannelse, Vollsmose Alle og Åsumvej	3.000.000	17.000.000	4.000.000	12.000.000
Tilbygning til isstadion	0	1.500.000	0	0
En grøn og bæredygtig by - biodiversitet	5.000.000	4.000.000	0	0
I alt	8.800.000	24.500.000	4.000.000	12.000.000

Udmøntning af budgetter til færdiggørelsesarbejder, kunstpulje samt effektivisering på udbudsjuridiske tjenester

Der er foretaget en screening af By- og Kulturudvalgets samlede anlægsp portefølje primo 2022 med henblik på at få udmøntet midler til færdiggørelsesarbejder, 1 % kunstpulje i henhold til byrådsbeslutning af den 24. juni 2020 samt til effektiviseringer på udbudsjuridiske tjenester.

Screeningen foretages på baggrund af de gældende kriterier for udmøntning til det enkelte formål og foretages for at sikre, at alle bevillinger er blevet vurderet.

Udmøntningen foretages af den samlede bevilling i det første budgetår for at sikre, at der sker en korrekt udmøntning, da der løbende over et anlægsprojekts levetid foretages budgettilretninger mellem årene.

Af nedenstående tabel fremgår, hvilke bevillinger der skal ske tilretning af som følge af gennemgangen af den samlede anlægsp portefølje.

Anlægsprojekt	Udmøntning		
	Færdiggørelsesarbejder (2%)	1% kunstpulje	Udbudsjuridiske tjenester (2%)
Verdens bedste robotskole	354.000	177.000	354.000
Udvidelse af Enghaveskolen	490.000	245.000	490.000
Etablering af infoboks i Vollsmose	75.200	37.600	0
Signalanlæg ved Drejebænken/Munkebjergvej	420.000	256.250	420.000
Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby	300.000	150.000	0
Støjtæppe på Thujavej	78.000	39.000	78.000
Nonnebakken som mulig UNESCO verdensarv	60.000	30.000	60.000
Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten	60.000	30.000	0
Handlingsplan for vanvidskørsel	220.000	110.000	220.000
Ekstra halkapacitet Østerbro	670.000	335.000	670.000
Modernisering af Lysningen	120.000	0	120.000
Næsby Skole	180.000	0	180.000
Lokalt tilberedt mad på plejecenter og levesteder	30.000	0	30.000
Cykelstier Østerbro	0	70.000	0
Cykelstier Fjordsgade	0	30.000	0
Cykelstier Hjallesvej	0	131.000	0
Bynet 2021	0	42.800	0
Opretningsarbejder *	115.848	0	0
Skolernes genopretning *	120.258	0	0
Legepladser *	35.549	0	0
Ombygning/renovering af SFO *	36.382	0	0
Nyt botilbud på handicapområdet **	0	100.000	0
I alt	3.365.237	1.783.650	2.622.000
* Løbende bevilling, hvor der alene udmøntes i det enkelte budgetår			
** ved tidligere udmøntning af 1% til kunst var beregning fejlbehæftet			

Økonomi

I forbindelse med budget 2020 blev der hjemtaget effektiviseringsgevinst til Borgmesterforvaltningen på udbudsjuridisk rådgivning. Herefter er der sket en løbende effektivisering, som forventes afsluttet i budget 2023.

Da effektiviseringen i 2022 mere end indfrier det forventede, anvendes en del af denne til nedbringelse af effektiviseringskrav i 2023 med deraf følgende kasseforskydning.

Herefter resterer et indtægtskrav i 2023 på 3,4 mio. kr.

Kassebeholdning i kr.	2022	2023
Kassepåvirkning	1.388.511	-1.388.511

+ = forbedring af kassebeholdningen

Punkt 8: Supplerende tiltag til styrkelse af civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler

00.00.00-G01-253-21

Resume

Den 3. marts 2021 behandlede byrådet en initiativretssag om, hvordan Odense Kommune sikrer efterlevelsen af demokratiske spilleregler blandt de civilsamfundsaktører, som kommunen samarbejder med. På baggrund af den resolutionstekst, der blev vedtaget i byrådet, blev der nedsat en tværgående arbejdsgruppe, der er kommet med fem konkrete forslag til supplerende tiltag. Tiltagene blev den 15. juni 2021 drøftet i de stående udvalg og i Økonomiudvalget den 11. august 2021.

Af Økonomiudvalgets drøftelse fremkom et ønske om at arbejde videre med tiltag 4 "Fokus på at styrke foreningernes arbejde med demokratisk foreningsledelse og -praksis" samt tiltag 5 "Borgernes handlemuligheder ved kendskab til demokratimodarbejdende foreningspraksis m.m.". De stående udvalgs tilbagemeldinger fremgår af bilag 2 til sagen.

Med denne sag skal der træffes beslutning om, hvilke tiltag der skal iværksættes i forvaltningerne med henblik på at styrke civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender, at Odense Kommune styrker civilsamfundsaktørernes efterlevelse af demokratiske spilleregler ved at implementere tiltag 4 "Fokus på at styrke foreningernes arbejde med demokratisk foreningsledelse og -praksis" og 5 "Borgernes handlemuligheder ved kendskab til demokratimodarbejdende foreningspraksis m.m.", jf. tidligere drøftelse i Økonomiudvalget.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling, idet det forudsættes, at tiltag 4 og 5 også indarbejdes i kommunens tilskudsskrivelser til foreninger m.v.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

På mødet den 3. marts 2021 besluttede byrådet, at alle fem forvaltninger skal komme med anbefalinger til, hvilke tiltag kommunen kan implementere i den generelle tildeling og opfølgning på bevillinger for at styrke foreningers efterlevelse af demokratiske spilleregler og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Den 15. juni 2021 blev sagen med anbefalinger til tiltag drøftet i de stående udvalg og den 11. august 2021 i Økonomiudvalget.

Ved drøftelsen i Økonomiudvalget var der et ønske om, anbefalingerne fra de stående udvalg blev samlet i en sag til Økonomiudvalget, således at Økonomiudvalget som tværgående, koordinerende udvalg kunne komme med en anbefaling til beslutning til byrådet.

På mødet den 11. august 2021 drøftede Økonomiudvalget, at der kun skal arbejdes videre med tiltag 4 og 5 (disse supplerende tiltag er nærmere beskrevet nedenfor). Tilbagemeldingerne fra drøftelserne i de øvrige stående udvalg fremgår af bilag 2 til denne sag.

Rammesætning for anbefalingerne til supplerende tiltag

Forvaltningerne har valgt følgende ramme for anbefalingerne til tiltag:

1. Tiltagene gælder for bestemte kommunale tilskudsordninger og aktivitetstyper og ikke en bestemt foreningstype, da en sådan afgrænsning er vanskelig at forvalte i praksis. Betegnelsen civilsamfundsaktører anvendes som samlet betegnelse for aktører omfattet af anbefalingerne. Selve organisationsformen er ikke afgørende, men der er typisk tale om foreninger og nonprofitorganisationer.
2. Odense Kommune er underlagt de almindelige offentligretlige grundsætninger om saglighed og proportionalitet, hvilket tiltagernes omfang tager højde for. Det betyder blandt andet, at kommunen skal have en saglig grund til at stille særkrav til en særlig type forening. Eksempelvis foreninger, der arbejder med at bekæmpe negativ social kontrol. Det betyder også, at eventuelt særlige krav skal afstemmes og opvejes mod formålet.
3. Ambitionen i Odense Kommunes civilsamfundsstrategi er, at det skal være nemt at være frivillig og forening i Odense. Derfor bør de supplerende tiltag ikke belaste foreningerne administrativt unødigt.
4. Odense Kommune har i mange år ydet diverse tilskud til civilsamfundet uden at opleve eller have kendskab til aktører, der har modarbejdet demokrati og ligheds- og menneskerettigheder. Hensigten med anbefalingerne er at balancere tiltagene, så der opnås mindst mulig belastning af både civilsamfundets og kommunens ressourcer.
5. Tiltagene ønsker at balancere mellem øget fokus på foreningslivets demokratiske praksis på den ene side og Odense Kommunes tradition for at vise tillid til foreningslivet på den anden side. Den tillidsfulde tilgang er et vigtigt bidrag til både sammenhængskraften mellem kommunen og civilsamfundet og til positiv udvikling i civilsamfundet. Skærpede krav må ikke sætte tilliden over styr.
6. De supplerende tiltag skal kunne udmøntes med forvaltningernes nuværende økonomiske rammer. Dog kræver model 2 under tiltag 1 en udvidelse af den økonomiske ramme. Årsagen er, at forvaltningerne vurderer, at øget kontrol og tilsyn kræver en ændret praksis, som ikke vil kunne realiseres inden for den nuværende økonomiske ramme.

På baggrund af rammesætningen skal tiltagene betragtes som redskaber, der giver Odense Kommune et bedre grundlag for at forebygge overtrædelse af demokratiske spilleregler og rettigheder.

Forvaltningerne bemærker, at det er vanskeligt at komme med en entydig definition af, hvornår demokratiske spilleregler og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder er overtrådt. Det vil altid bero på en konkret vurdering af den specifikke situation og civilsamfundsaktør.

Forvaltningerne vil som et led i implementeringen af tiltagene udarbejde en vejledning til civilsamfundsaktører om, hvad det vil sige at efterleve de demokratiske principper og rettigheder. Vejledningen vil følge reglerne i og lovbemærkningerne til Folkeoplysningslovens § 4a og § 44a, som anfører, at kommuner ikke må yde tilskud eller anvise lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Fem supplerende tiltag

I fællesskab har de fem forvaltninger udarbejdet fem anbefalinger til tiltag, der supplerer forvaltningernes nuværende tildelings- og opfølgingspraksis på området:

1. Indførelse af obligatorisk tro- og loveerklæring om efterlevelse af dansk lovgivning, herunder demokratiske spilleregler.
2. Det anses som misligholdelse af tilskudsvilkår at overtræde forpligtelserne omfattet af erklæringen, og forvaltningen kan kræve tilskud tilbagebetalt.
3. Øget opmærksomhed på civilsamfundsaktørers praktiske efterlevelse af de demokratiske spilleregler som en del af den nuværende opfølgingspraksis.
4. Fokus på at styrke civilsamfundsaktørers arbejde med demokratisk foreningsledelse og -praksis.
5. Oplysning om borgernes handlemuligheder ved kendskab til foreningspraksis i strid med hensigten i tro- og loveerklæringen.

Tiltag 2 forudsætter valg af tiltag 1. De øvrige tiltag er ikke gensidigt afhængige af hinanden. Folkeoplysningsudvalget og Frivilligcenter Odenses kommentarer til tiltagene er vedlagt i bilag 4.

Kommunen har allerede en række tiltag, der understøtter og kontrollerer efterlevelsen. Forvaltningernes forslag til fem nye tiltag vil således være et supplement til og en styrkelse af den eksisterende praksis.

Tiltag 1: Krav om tro- og loveerklæring om efterlevelse af dansk lovgivning

Se bilag 1 for uddybende præsentation af tiltag 1-3.

Tiltag 2: Overtrædelse af forpligtelserne omfattet af tro- og loveerklæring anses for misligholdelse af tilskudsvilkår

Se bilag 1 for uddybende præsentation af tiltag 1-3.

Tiltag 3: Øget opmærksomhed på den demokratiske efterlevelse ved opfølgingspraksis for tilskud

Se bilag 1 for uddybende præsentation af tiltag 1-3.

Tiltag 4: Fokus på at styrke foreningernes arbejde med demokratisk foreningsledelse og -praksis

God foreningsledelse (good governance) vil sige at lede en forening transparent og efter demokratiske spilleregler.

God foreningsledelse og -praksis kommer til udtryk ved, at organisationen drives med åbenhed, gennemsigtighed og følger demokratiske principper og procedurer vedrørende medlemsdemokrati, organisatorisk opbygning samt bestyrelsens ledelsesansvar og beslutningsgange. God foreningsledelse og -praksis bidrager således til styrket efterlevelse af demokratiske spilleregler og grundlæggende ligheds- og menneskerettigheder.

Forvaltningernes nuværende praksis

I Odense findes der allerede en række tilbud, der bidrager til at styrke den gode foreningsledelse og -praksis:

- Kommunalt støttet Frivilligcenter Odense tilbyder håndholdt hjælp til frivillige sociale foreningers demokratiske foreningsledelse og praksis, herunder hjælp til vedtægter og afholdelse af generalforsamling.
- Det nationale videnscenter Center for Frivilligt Socialt Arbejde tilbyder en lang række gratis værktøjer til at stifte og drive en forening efter principperne om god foreningsledelse. Redskaberne er tilgængelige for alle.
- By- og Kulturforvaltningen holder møder med gennemgang af blandt andet vedtægter og aktiviteter med foreninger, der søger om at blive godkendt som en folkeoplysende forening. Forvaltningen afholder løbende relevante kurser, der understøtter god foreningsledelse, herunder regnskab, bestyrelsesarbejde og foreningsudvikling.
- Med Borgerne Bestemmer og Bydelspuljen uddeler Odense Kommune penge til udvalgte lokalområder for at styrke og understøtte lokalt fællesskab og demokrati samt aktivt medborgerskab. Derved arbejder borgere og foreninger med demokratiske praksisser og procedurer.
- Odense Kommune har i disse år et særligt fokus på bekæmpelse af negativ social kontrol. Den nyetablerede kommunale enhed mod negativ social kontrol har til opgave at styrke samarbejdet mellem kommunen og civilsamfundet, herunder særligt de aktører, der bidrager til at reducere negativ social kontrol. Enheden forventer, at samarbejdet bidrager til at øge de involverede aktørers forståelse af grundlæggende friheds- og ligestillingsrettigheder som basis for god foreningsledelse og -praksis.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag

Odense Kommune har et øget fokus på at synliggøre civilsamfundets muligheder for at få hjælp til demokratisk foreningsledelse og praksis.

Udmøntning af tiltaget

Forvaltningerne synliggør mulighederne via forskellige kanaler såsom kommunens hjemmeside, via samarbejdspartnere og i det løbende samarbejde med foreningerne. Tiltaget skal løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme.

Tiltag 5: Borgernes handlemuligheder ved kendskab til demokratimodarbejdende foreningspraksis m.m.

Forvaltningernes anbefaling til nyt tiltag

Kommunen bør tydeliggøre, hvor man som borger kan henvende sig til at få hjælp eller sparring ved konkret mistanke om eller kendskab til uhensigtsmæssigheder hos en civilsamfundsaktør. Herunder blandt andet snyd med offentlige puljemidler eller udøvelse af negativ social kontrol.

Konkret foreslår forvaltningerne følgende elementer:

- En generel opfordring om, at foreningsmedlemmer eller borgere henvender sig til kommunen, hvis man har begrundet mistanke om ulovligheder eller andre alvorlige forhold i en forening.
- Hjælpe med at øge kendskabet til Center for Frivilligt Socialt Arbejdes nationale whistleblowertilbud. Tilbuddet er et afklaringsredskab og en rådgiverfunktion, hvor personer anonymt kan få hjælp til, hvordan man videregiver

viden om alvorlige forhold eller begrundet mistanke om overtrædelse af for eksempel love og regler i frivillige sociale foreninger og organisationer.

Udmøntning af tiltaget

Forvaltningerne synliggør handlemulighederne på kommunens hjemmeside og via samarbejdspartnere. Tiltaget skal løses inden for forvaltningernes nuværende økonomiske ramme.

Kommunens tilskudsordninger

Odense Kommune har forskellige tilskudsordninger målrettet civilsamfundsaktører, herunder lovpligtige tilskud, puljer, drifts- og samarbejdsaftaler og lokaleudlån. Anbefalingerne omfatter følgende nuværende tilskudsordninger:

Tilskudsordning	Formål med midler	Administration
§ 18-midler – tilskud til frivilligt socialt arbejde og	Støtte til frivillige sociale foreninger, som hjælper sårbare og udsatte borgere samt ældre borgere.	Beskæftigelses- og Socialforvaltningen
§ 79 – tilskud til frivillige forebyggende aktiviteter		/ Ældre- og Handicapforvaltningen
Tilskud til folkeoplysende foreninger	Fx medlems- og lokaletilskud eller lokalelån til folkeoplysende foreninger (idrætsklubber, spejderforeninger mv.).	By- og Kulturforvaltningen
Bydelspuljen og Borgerne Bestemmer	Civilsamfundsaktører kan få støtte til mødesteder, arrangementer, aktiviteter mv., der fremmer udviklingen og styrker identiteten i lokalområderne i byen.	Borgmesterforvaltningen
Profilprojekter (2020-2022)	Øge frivilligheden og antal frivillige på velfærdsområdet gennem projekter i samarbejde med kommune civilsamfundsaktører.	Alle forvaltninger
Lån/leje af lokaler	Civilsamfundsaktører kan låne eller leje kommunens lokaler til aktiviteter og møder.	Alle forvaltninger

Tilskudsaftaler, samarbejdsprojekter samt lokalelån/leje til vækstinitiativer og kulturelle formål er ikke omfattet af anbefalingerne, idet disse tilskudsordninger ikke specifikt er målrettet civilsamfundsaktører.

For flere af tilskudsordningerne gælder, at et politisk fagudvalg har beslutningskompetencen til at tildele midler, fx hvis det ansøgte beløb overstiger 25.000 kr.

Kommentering

De fem tiltag har været til kommentering hos Frivilligcenter Odense og Folkeoplysningsudvalget, hvis bemærkninger fremgår af bilag 4. Begge organer fraråder tiltag, der medfører mere kontrol og tilsyn med civilsamfundsaktørerne.

Den videre proces

Efter behandling i Økonomiudvalget forelægges sagen til endelig beslutning i byrådet.

Herefter vil de enkelte forvaltninger arbejde med at implementere de af tiltagene, som vedtages.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 - Uddybende præsentation af tiltag 1-3

Bilag 2 - Tilbagemeldinger fra fagudvalgene

Bilag 3 - Tilsyn med det folkeoplysende område

Bilag 4 - Bemærkninger fra Folkeoplysningsudvalget og Frivilligcenter Odense

Punkt 9: Igangsætning af arbejdet med en ny grøn mobilitetsplan

01.30.10-P15-1-22

Resume

Sagen blev udsat på økonomiudvalgsmødet den 27. januar 2022 med henblik på indhentelse af nye oplysninger.

Med denne sag indstiller Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen, at Klima- og Miljøudvalget sætter 4,0 mio. kr. af til at igangsætte arbejdet med udvikling af en ny grøn mobilitetsplan for Odense.

Ansvar for trafik- og byplanlægning er placeret i By- og Kulturudvalget, hvorfor forvaltningerne indstiller, at midlerne til udarbejdelsen af en ny grøn mobilitetsplan overføres til By- og Kulturudvalget med 2,2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023.

Udarbejdelsen af mobilitetsplanen vil ske i et tæt samarbejde mellem By- og Kulturforvaltningen, Klima- og Miljøforvaltningen og Borgmesterforvaltningen samt disse forvaltningers respektive udvalg.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Odense Kommune har med Klimahandleplan 2022 sat et ambitiøst mål om, at CO₂-udledningen fra transportområdet i Odense reduceres med samlet 150.000 tons frem mod 2030. Det kræver både en grøn omstilling af drivmidler i transporten samt ændringer i odenseanernes transportvaner, så færre bruger fossildrevne biler, og flere cykler, går eller anvender bus og letbane. Denne ændring skal ske ved ændringer i den fysiske planlægning af byen, bedre kollektiv trafik og gennem adfærdstiltag, der fremmer mere klimavenlig transportadfærd. Dette skal ske med vedtagelsen af én samlet ny grøn mobilitetsplan for Odense, der fremmer aktiv og grøn transport samt erstatter eksisterende planer for trafik og mobilitet i Odense.

INDSTILLING

Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Der oprettes en anlægsbevilling "Grøn mobilitetsplan" på 4,0 mio. kr. under By- og Kulturudvalget fordelt med 2,2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023. Bevillingen frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.
2. Finansieringen sker via flytning af 4,0 mio. kr. til anlægsbevillingen "Grøn mobilitetsplan" fra Klima- og Miljøudvalget til By- og Kulturudvalget med 2,2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets indstillinger.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune har med Klimahandleplan 2022 sat et mål om, at CO₂-udledningen fra transportområdet i Odense skal reduceres med samlet 150.000 tons årligt frem mod 2030. At reducere CO₂-udledningen fra trafikken i Odense med 150.000 tons frem mod 2030 svarer til, at den samlede fossile vejtrafik i Odense reduceres med 57 %. Eller ca. 2,5 mio. færre kørte km i døgnet fra fossile køretøjer.

Det kræver både en grøn omstilling af drivmidler i transporten samt ændringer i odenseanernes transportvaner, så færre bruger fossildrevne biler, og flere cykler, går eller bruger bus og letbane. Disse ændringer kan ske ved ændringer i den fysiske planlægning af byens mobilitet, bedre kollektiv trafik og gennem adfærdstiltag, der fremmer mere klimavenlig transportadfærd.

Derfor har Odense Byråd med Klimahandleplan 2022 besluttet, at der skal vedtages én samlet ny grøn mobilitetsplan for Odense, der fremmer aktiv og grøn transport samt erstatter eksisterende planer for trafik og mobilitet i Odense. Planen skal indeholde tiltag og initiativer, der tilsammen kan sikre, at Odense når i mål med en reduktion af CO₂-udledningen fra trafikken på 150.000 tons CO₂.

Ansvarsfordeling og organisering af opgaven

Ifølge styrelsesvedtægten har By- og Kulturudvalget ansvaret for trafik- og byplanlægning i Odense Kommune. Forvaltningerne anbefaler, at By- og Kulturudvalget sikrer en fælles politisk behandling af projektet i både Klima- og Miljøudvalget, By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget. Og at der sikres en fælles administrativ styring i de tre forvaltninger, da en ny grøn mobilitetsplan er et helt centralt element i at nå målet om klimaneutral 2030 og vil være et centralt element i bystrategien.

Ligeledes vil der på baggrund af denne sag blive etableret en fælles administrativ projektorganisation med repræsentanter fra de tre forvaltninger samt med relevante fagkollegaer i øvrigt.

Beskrivelsen fra Klimahandleplan 2022

En af de vigtigste opgaver i Klimahandleplan 2022 er vedtagelsen af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. I Klimahandleplan 2022 er kriterierne for en kommende ny grøn mobilitetsplan beskrevet.

En ny grøn mobilitetsplan skal sikre:

- En reduktion i CO₂-udledning fra trafikken med 150.000 tons CO₂ årligt fra 2030.
- At Odense indrettes som en klimavenlig og bæredygtig by. Analyser og strategiske beslutninger om, hvordan vi udnytter arealerne i kommunen, skal sikre en optimering mellem transport og mobilitet, den grønne by og byfortætning.

- En ny grøn mobilitetsplan skal rammesætte et mobilitetshierarki, der fremmer kollektiv trafik, cykel og gang, så dette er det hurtigste og mest attraktive transportvalg i hverdagslogistikken.
- At det er nemt at bo i og pendle til og fra Odense uden at eje en bil.
- Brugen af personbiler skal gøres smartere og mere klimavenlig gennem delebilsløsninger, samkørsel og grønne nulemissionsdrivmidler.
- Den bæredygtige trafik skal prioriteres over fossil biltrafik fx gennem trafikøer, nulemissionszoner, parkeringsudbud mv. I forberedelserne til en ny grøn mobilitetsplan skal der derfor gennemføres analyser af potentialet for disse løsninger. En ny grøn mobilitetsplan er i samspil med klimavenlig byplanlægning et helt centralt element i at nå klimaneutral 2030. En ny grøn mobilitetsplan skal derfor indeholde en reduktionssti frem til 2030, der sikrer en reduktion i CO₂-udledningen fra trafikken på 150.000 tons CO₂.

Som del af udarbejdelsen af planen skal der vedtages delmål i hhv. 2023, 2025 og 2027 for at nå reduktionen på 150.000 tons CO₂ fra trafikken senest i 2030.

Arbejdet med udviklingen af en ny grøn mobilitetsplan vil kræve bred involvering af borgere, erhvervsliv og øvrige interessenter samt politiske drøftelser. Begge dele foreslås påbegyndt i 2022 som et led i rammesætning om opgaveløsningen.

Overordnet tidsplan

Arbejdet med udarbejdelsen af en ny grøn mobilitetsplan påbegyndes med denne sag. By- og Kulturforvaltningen får til opgave at udarbejde en tids- og procesplan for det politiske forløb og for delementerne (analyser, demokratisk samtale) og vil inden udgangen af 1. kvartal 2022 præsentere en proces- og milepælsplan for projektet og dertil en samlet projektbeskrivelse med angivelse af blandt andet organisering, interessenter, økonomi og ressourcer.

En ny grøn mobilitetsplan skal vedtages senest i første halvår af 2023.

Frigivelse af midler til igangsætning af arbejdet med ny grøn mobilitetsplan

I forbindelse med Budget 2022 blev der afsat en samlet pulje til Klimahandleplan 2022 på 50,0 mio. kr. i 2022 under Klima og Miljøudvalget, hvoraf 45,0 mio. kr. resterer efter etableringen af den nye Klima- og Miljøforvaltning. Den økonomiske fordeling mellem de 25 initiativer er ikke nærmere defineret i Budgetforliget eller i Økonomiudvalgssagen fra den 8. december 2021.

Klima- og Miljøudvalget har ansvaret for prioritering og fordeling af de 45,0 mio. kr. til de 25 initiativer i Klimahandleplan 2022.

Med denne sag indstiller forvaltningerne, at Klima- og Miljøudvalget afsætter 4,0 mio. kr. til igangsætning af en ny grøn mobilitetsplan for Odense. Samtidig indstiller forvaltningerne, at midlerne til udarbejdelsen af en ny grøn mobilitetsplan overføres til By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturforvaltningen forventer, at omkostningerne til at udarbejde en ny grøn mobilitetsplan i 2022-23 udgør 4,0 mio. kr.

Processen omkring tilblivelsen af mobilitetsplanen er endnu uafklaret. Beløbene i denne sag er derfor estimeret på udgifter til tilblivelsen af mobilitetsplanen i 2022 og 2023.

	2022	2023	I alt
Projektleder ny grøn mobilitetsplan	500.000	600.000	1.100.000
Tekniske analyser som eksempelvis trafikmodelberegninger og CO2 beregninger	500.000	500.000	1.000.000
Rådgivning mv. til indledende afklaringsfase samt strategisk hovedgreb på byniveau.	500.000	0	500.000
Mobilitetsfaglig rådgivning mv. til udarbejdelse af samlet grøn mobilitetsplan	700.000	700.000	1.400.000
I alt	2.200.000	1.800.000	4.000.000

Såfremt udvalgene godkender indstillingen, ansættes en projektleder hurtigst muligt efter politisk behandling. Det er forvaltningernes forventning, at denne projektleders ansættelse kan løbe ind i den efterfølgende implementeringsfase i 2023-2030. I denne sag foreslår forvaltningerne finansiering af de to første år.

Med henblik på at tilrettelægge den rette proces, så slutproduktet leverer resultater, der kan indfri de politiske ambitioner, og at processen gennemføres med god og dialogbaseret involvering af omverdenen, er det nødvendigt at trække på eksterne erfaringer og viden på området. Derfor vil der i udarbejdelsen være behov for ekstern rådgivning.

De opsatte mål om reduktion i udledningen på trafikområdet betyder, at mobilitetsplanen må indeholde en del trafikomlægninger. For at kunne beregne konsekvenserne af tiltagene er det nødvendigt med en række tekniske analyser som blandt andet trafikmodelberegninger og konsekvensanalyser på CO2-udledningen.

Da ambitionerne i klimahandleplanen kræver omlægning af trafik- og mobilitetsvaner, er det nødvendigt med ekstern rådgivning. Med henblik på at nå det i klimahandleplanen angivne ambitionsniveau vil det være relevant at indhente nationale og internationale erfaringer med mobilitetsarbejdet via eksterne rådgivere mv. med erfaringer fra området.

Projekttilrettæggelsen er i den indledende fase og det endelige forslag til procesdesign kan vise behov for yderligere politisk prioritering af ressourcer.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

I forbindelse med Budget 2022 blev der afsat en samlet pulje til Klimahandleplan 2022 på 50,0 mio. kr. i 2022 under Klima- og Miljøudvalget. Det er 4,0 mio. kr. af disse midler, som bruges til at igangsætte arbejdet med en ny grøn mobilitetsplan.

Styringsområde		Udvalg	2022	2023	I alt
Beløb i kr.					
Bevilling: Grøn mobilitetsplan	Anlæg	BKU	2.200.000	1.800.000	4.000.000
Klimahandlingsplan 2022	Anlæg	KMU	-2.200.000	-1.800.000	-4.000.000
			0	0	0

Der afsættes 4,0 mio. kr. fordelt med 2,2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023.

Der er ingen afledte driftskonsekvenser i forbindelse med sagen.

Punkt 10: Investeringsprojekt: Forecast system Sygedagpenge

00.30.00-S00-12-21

Resume

Der foreslås iværksat et projekt, der kan udvikle sygedagpengeindsatsen yderligere ved brug af øget systematik (forecast) og kompetenceudvikling af medarbejderne.

Projektet består af et sparringsforløb for medarbejdere og ledere samt implementering af et IT-opfølgingsværktøj ”Forecast Sygedagpenge”.

Det er projektets formål at realisere et markant og blivende fald i sagsvarigheden for sygedagpenge- og jobafklaringsager.

Effekt

Flere odenseanere i job og på vej til job

Projektet bidrager til den overordnede målsætning ved, at flere borgere står til rådighed for arbejdsmarkedet og dermed øger erhvervsfrekvensen.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender investeringsprojektet Forecast Sygedagpenge i perioden fra den 1. april 2022 til den 31. december 2023, herunder, at der flyttes 1,0 mio. kr. i 2022 og 0,2 mio. kr. i 2023 fra styringsområdet Særlige driftsområder til styringsområdet Service under Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingen.

Rådmand Christoffer Lilleholt og udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley og Joachim Hoffmann-Petersen stemmer for indstillingen.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Beskæftigelses- og Socialudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid stemmer imod indstillingen.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Udvalget har tidligere drøftet muligheden for at bruge erfaringerne fra det nu afsluttede investeringsprojekt Tværfagligt team 2.0 på sygedagpengeområdet. Forvaltningen præsenterer nu et alternativt bud på et investeringsprojekt, der skal styrke arbejdet på sygedagpengeområdet.

Investeringen er et samarbejdsprojekt med Marselisborg. Projektet består af et intensivt sparringsforløb for medarbejdere og ledere samt implementering af et IT-opfølgingsværktøj ”Forecast Sygedagpenge”, der bl.a. gør det muligt for den enkelte medarbejder at arbejde strategisk med egen sagsstamme.

I dag (før forecast-tilgangen) genvurderes sygedagpengesagerne ved den 22. uge, da man som udgangspunkt ikke kan være på sygedagpenge i mere end 26 uger. Ved genvurderingen kan sagen forlænges eller overgå til jobafklaringsforløb.

Med forecast systemet afhænger det af fremdriften i den enkelte sag, hvornår leder og medarbejder ser nærmere på sagen. Sagerne skal stadig genvurderes ved den 22. uge, men flere af disse sager kunne være lukkede inden genvurderingstidspunktet, hvis retningen og handlingen på sagerne havde haft en anden tilgang.

Værktøjet vil bidrage til at skabe endnu bedre resultater på sygedagpengeområdet ved at understøtte dialogen mellem medarbejder og leder om fremdriften i sagerne.

I forecast systemet registreres oplysninger om:

- Hvilke mål der fastsættes i sagerne.
- Hvornår sagerne forventes at kunne afsluttes.
- Hvilke næste skridt der er relevant i sagerne, og hvornår de kan effektueres.

Registreringerne giver mulighed for:

- Forecast af udviklingen i sagsstammen og resultater.
- Planlægning af opgaveløsning i kommende uger.

Der kan således hurtigere igangsættes de rette handlinger for den enkelte sygemeldte gennem det større fokus på faglig vurdering af et sygedagpengeforløb fra start. Med systematikken kan varigheden af sygedagpengeforløb i højere grad end i dag estimeres (forecastes) og afkortes.

Værktøjets ledelsesinformation er proaktivt, idet det er baseret på forecast på sagsniveau. Hvis resultaterne på sygedagpengeområdet fx udvikler sig negativt, kan en algoritme anvendes til at udsøge sager fra opsatte kriterier. Det kan skabe viden om de handlinger, der er påbegyndt i sagerne, og det kan herefter vurderes, om de enten skal justeres eller erstattes af andre tiltag. Derfor er det muligt konkret at gribe ind for at modgå udviklingen.

Projektets formål

Det er projektets formål at realisere et markant og blivende fald i sagsvarigheden både for langvarige og kortvarige sygedagpenge- og jobafklaringsager.

Erfaringer med lignende projekter

Marselisborg har gennemført lignende initiativer i andre kommuner med gode resultater. Erfaringerne viser, at sygedagpengeindsatsen kan udvikles yderligere ved brug af øget systematik (forecast) og udvikling af medarbejderne gennem kompetenceudvikling og sagssparring.

Målsætning i projektet

2022 ses som et overgangså, hvor opfølgingsværktøj og kulturændring implementeres. Ved udgangen af 2023 evalueres effekterne af projektet.

Det er målsætningen at sænke niveauet af fuldtidspersoner på sygedagpenge og jobafklaringsforløb med 75 over projektperioden. Niveauet sænkes både ved at forkorte den gennemsnitlige sagsbehandlingstid og ved at reducere antallet af sager.

Målsætningen tager udgangspunkt i Beskæftigelsesministeriets benchmarking af kommunerne på sygedagpengeområdet for 2. halvår 2020 – 1. halvår 2021: (https://bm.dk/media/18896/kommunernes-placering-paa-ranglisten-for-sygedagpengeomraadet-2020_2021.pdf).

I benchmarkingen indgår ydelserne sygedagpenge og jobafklaringsforløb.

Kommunerne er benchmarket ved at se på, hvor mange personer den enkelte kommune kan forventes at have på sygedagpengeområdet. Det forventede antal personer sammenlignes derefter med det faktiske antal i kommunen, og forskellen giver en pejling af, hvor godt kommunen klarer sig på sygedagpengeområdet.

Ud fra benchmarkingen synes det rimeligt at sigte efter at sænke niveauet af fuldtidspersoner med 75 ved udgangen af 2023.

Målinger

Der foretages flere målinger for at vurdere effekten af projektet:

1. Andel sygemeldte i forhold til arbejdsstyrken

Det følges, hvordan andelen af sygemeldte i Odense udvikler sig i forhold til landsplan for at vurdere, om niveauet af fuldtidspersoner falder som forventet.

Baseline er 2019, som er det seneste "normale" år før COVID-19 pandemien, der førte til en kraftig stigning i antal sygemeldte. I årene frem til 2019 har forskellen været ret konstant, og Odense har ligget med en andel af sygemeldte på 0,3-0,4 procentpoint over landsgennemsnittet.

Andelen af sygemeldte kan også påvirkes af eksempelvis konjunkturudsving. I en højkonjunktur kan andelen af sygemeldte ligge over normalt niveau og omvendt i en lavkonjunktur. Der tages højde for de udsving ved at måle Odenses udvikling op mod landsplan.

I 2019 (baseline) lå Odenses andel af sygemeldte 0,28 procentpoint højere end på landsplan.

Andel sygemeldte (fuldtidspersoner) i pct. i forhold til arbejdsstyrken

	2019
Hele landet	3,20
Odense	3,48
Forskel	-0,28

75 fuldtidssygemeldte svarer omtrent til 0,08 % af arbejdsstyrken. Så forskellen til landsplan skal mindskes fra -0,28 til -0,20 procentpoint for at målsætningen nås.

Målsætning i projektperioden

Andel sygemeldte (fuldtidspersoner) i pct. af arbejdsstyrken	2023
Forskel mellem Odense og landsplan	-0,20

2. Benchmarking af kommunerne på sygedagpengeområdet

Effekten af projektet vurderes ud fra Beskæftigelsesministeriets løbende benchmarking af kommunerne på sygedagpengeområdet.

Det er målsætningen, at antallet af fuldtidspersoner er faldet med minimum 75 for Odense i sammenligningen med landets andre kommuner, når Beskæftigelsesministeriet opgør benchmarkingen for 2023 i forhold til benchmarkingen for 2. halvår 2020 – 1. halvår 2021.

Økonomi

Det forventes, at investeringen på 1,2 mio. kr. i investeringsperioden vil resultere i en besparelse på op mod 8,7 mio. kr. i sparede forsørgelsesudgifter. Besparelsen svarer til 75 færre fuldtidspersoner i 2023 i forhold til baseline. Projektet forventes dermed at generere en nettogevinst på ca. 7,5 mio. kr. over projektperioden, som indgår i opfølgningen på forsørgelses- og sikringsydelse og reguleres over reservationspuljen.

Sagen påvirker servicerammen med 1,0 mio. kr. i 2022 og 0,2 mio. kr. i 2023.

Nedenfor fremgår oversigt over beløb, der flyttes fra styringsområdet Særlige driftsområder til styringsområdet Service under Beskæftigelses- og Socialudvalget:

Økonomi i projektperioden

- Kr. -	2022	2023	I alt
Service	956.000	200.000	1.156.000
Særlige driftsområder	-956.000	-200.000	-1.156.000

Effekten og gevinsten af projektet vil indgå i de halvårlige opfølgninger af forsørgelses- og sikringsydelse i både 2022 og 2023.

Der følges op to gange årligt, og der afrapporteres sammen med de øvrige investeringsprojekter.

Punkt 11: Lukket: Samarbejde med Den Danske Naturfond om skovudvikling

01.00.00-P20-1-21

Punkt 12: Rammeudmelding for Budget 2023 og overslagsårene 2024-2026

00.00.00-A00-98-21

Resume

Økonomiudvalget godkendte den 11. januar 2022 budgetprocessen for 2023 og igangsatte dermed arbejdet med Budget 2023.

Denne sag er næste skridt på vejen, hvor Økonomiudvalget:

- udmelder foreløbige økonomiske rammer for udvalgene og
- bestiller konkrete budgetbidrag.

Der vil blive arbejdet med budgetbidragene i løbet af foråret. Her vil Økonomiudvalget og Direktørgruppen blandt andet på et fællesmøde drøfte udvalgte emner i relation til budgetbidragene. Fagudvalgenes budgetbidrag vil efterfølgende indgå i de videre politiske drøftelser frem mod Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023.

Odense Kommune har i de seneste år igangsat en række initiativer, som sætter retningen for de kommende budgetter. Det gælder Velfærdens Fundament, som er et 10-årige anlægsprojekt, der skal være med til at forbedre de fysiske rammer for velfærdsområderne, og klimaambitionen om, at Odense skal være CO2 neutral senest i 2030.

Odense har desuden arbejdet med at skabe råderum til at håndtere demografiudviklingen samt at få flere ud på arbejdsmarkedet. Begge dele er medvirkende til, at der er et fornuftigt økonomisk grundlag for arbejdet med Budget 2023.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender rammeudmeldingen for Budget 2023 og overslagsårene 2024-2026, herunder:

1. Bestilling af udvalgenes budgetbidrag, jf. bestillingsliste i sagsfremstillingen.
2. Udvalgenes rammer på drift, anlæg og det finansielle område for Budget 2023 og overslagsårene 2024-2026, jf. økonomibilag.
3. Der indlægges tilretning af budgettet i sidste overslagsår 2026 og øvrige tekniske ændringer i Budget 2023 og overslagsårene 2024-2026, jf. økonomibilag.

Beslutning

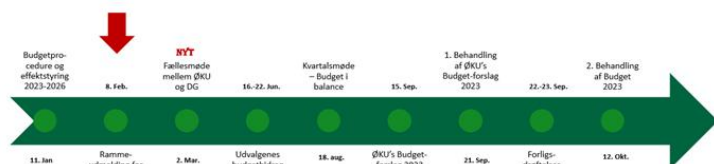
Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

I denne sag vil budgetarbejdet for 2023 blive konkretiseret yderligere. Her beskrives, hvilke tiltag og områder der skal arbejdes med i budgetprocessen, hvilke bidrag og leverancer udvalgene skal udarbejde, og endelig får udvalgene udmeldt de foreløbige budgettrammer.

Budgetprocessen er nået hertil

Udgangspunktet for budgetlægningen af 2023 og de foreløbige økonomiske måltal

Dansk økonomi er indtil videre kommet godt igennem de forskellige bølger af coronapandemien. Hjælpepakker, udbetaling af feriepenge samt mange andre faktorer har betydet, at der

i øjeblikket er økonomisk højkonjunktur i Danmark, hvor både aktiviteten og beskæftigelsen er rekordhøj og overstiger niveauet fra før coronapandemien.

Med Velfærdens Fundament og aftale om Klimaneutralitet 2030 må det forventes, at Odense Kommune også i de kommende år vil have et relativt højt anlægsniveau. Finansieringen af disse anlægsinvesteringer vil løbende blive tilvejebragt i forbindelse med de kommende års budgetlægninger. I de senere år er finansieringen tilvejebragt via engangsmidler (overskud fra regnskab eller mindre behov for budgetreserver på beskæftigelsesområdet). Med de nuværende regnskabsprognoser for 2021 forventes der også denne gang at være engangsmidler til rådighed i forbindelse med den kommende budgetlægning.

Udover finansiering af de to store anlægsprojekter lægges der op til i Budget 2023 at fortsætte budgetreguleringen af demografiudvikling, således at det samme serviceniveau kan opretholdes på velfærdsområderne, når der kommer flere børn og ældre. Merudgiften til det demografiske træk i 2026 forventes dækket via økonomiaftale mellem regeringen og KL. Endelig budgetterer Odense med en faldende ledighed, hvor ambitionen er, at Odense har en ledighed svarende til landsplan ultimo 2025. Hvis ledigheden ikke udvikler sig som forventet, kan det formindske råderummet i de kommende år.

Der er vedlagt et bilag til sagen, som beskriver, hvordan de økonomiske måltal så ud ved vedtaget Budget 2022, og hvordan måltallene foreløbig ser ud nu, hvor det nye overslagsår 2026 er tilføjet.

Oversigt over Økonomiudvalgets bestillinger af bidrag til Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023

1. Beskrivelse af udvalgenes budgettal og bemærkninger (alle udvalg).
2. Forslag til anlægsønsker (alle udvalg).
3. Oversigt over nye mulige indsatser for fremtidens Vollsmose (alle udvalg).
4. Beskrivelse af, hvordan de tværgående effektiviseringer på 5 mio. kr. realiseres i 2023 og frem (vil indgå som en del af administrationsanalysen enten i selvstændig udmøntningssag eller i Udkast til Økonomiudvalgets budgetforslag 2023)

5. Demografiregulering 2023-2026 (indgår i budgetforhandlingerne).
6. Beskrivelse af, hvordan området omkring friluftsbadet skal udvikle sig herunder modeller for fremtidens friluftsbad (By- og Kulturudvalget)
7. Forslag til revideret budget for de konjunkturfølsomme anlægsområder (By- og Kulturudvalget).
8. Administrative bidrag.

Der arbejdes med klimahandleplanen i et særskilt spor, men finansieringen af de enkelte elementer i handleplanen vil indgå i de politiske drøftelser om Budget 2023.

I nedenstående afsnit gives en beskrivelse af de enkelte budgetbidrag.

Budgetbidrag 1 – Beskrivelse af udvalgenes budgettal og bemærkninger

Odense Kommune anvender rammestyring som det overordnede økonomiske styringsværktøj. Fordelen er, at det i høj grad giver fagudvalgene handlefrihed og fleksibilitet i forhold til budgettering, opfølgning og økonomisk omprioritering. Med rammestyring og en høj grad af beslutningskompetence i de enkelte udvalg vil fagudvalgsmedlemmer i kraft af deres løbende stillingtagen til økonomiske anliggender altid have større detailindsigt i de respektive udvalgs økonomi og rammebetingelser, end de øvrige byrådspolitikere har.

For at understøtte byrådspolitikernes indblik i udvalgenes budgetter skal hvert udvalg, herunder de to nye udvalg udarbejde et budgetbidrag med beskrivelse af udvalgets område med tilhørende budgettabeller.

Budgetbidrag 2 – Forslag til anlægsønsker

Alle udvalg har som tidligere år mulighed for som en del af deres budgetbidrag at komme med anlægsønsker. For at anlægsønske kan indgå i Indblik – Anlæg skal det have en vis volumen, som ikke umiddelbart vil kunne finansieres inden for udvalgets egen ramme.

For at sikre en strategisk sammenhæng og ensartethed vil Stabschefforum og Direktørgruppen løbende blive involveret i processen omkring anlægsønsker. På kvartalsmødet i august vil udvalgenes anlægsønsker være samlet i en opdateret udgave af Indblik – Anlæg. Publikationen vil også indeholde kommunens nuværende anlægsp portefølje.

Budgetbidrag 3 – Arbejde med Fremtidens Vollsmose

Vollsmose står over for gennemgribende forandringer frem mod 2030. Visionen er, at Vollsmose bliver en attraktiv og velfungerende bydel for beboere og investorer. En bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder som i det øvrige Odense. De gennemgribende forandringer af Vollsmose skal samtidig bidrage til at skabe flere blandede by- og boligområder i Odense.

I forbindelse med budgetprocessen skal der hvert år tages stilling til, hvilke nye indsatser der skal igangsættes i Vollsmose for at understøtte transformationen.

På baggrund af fremdriften i de fysiske forandringer og de aktuelle flyttemønstre er det tydeligt, at fysisk transformation og fleksibel udlejning er afgørende forudsætninger for omdannelse af Vollsmose til en velfungerende bydel med en balanceret beboersammensætning.

Den samlede transformation er altså drevet af fysiske forandringer og ændringer i beboersammensætningen som følge af til- og fraflytning.

I april/maj forventer Borgmesterforvaltningen i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen at fremlægge en sag til beslutning om etablering af et arealudviklingsselskab og en ny bydelsplan. Denne sag til beslutning skal være grundlag for den fortsatte fysiske forandring, herunder både ny infrastruktur og nye private boliger. Sagen og understøttende indsatser hertil forventes at blive omdrejningspunktet for dette års forslag til indsatser, således at udvalgene kommer med forslag til understøttende indsatser i deres budgetbidrag i juni.

Beboernes behov i forbindelse med forandringerne følges løbende. Området skal være attraktivt både for ressourcestærke borgere, der bor i området i dag - og dermed får incitament til at blive - og for tilflyttere, som er forudsætningen for at lykkes med transformationen. Et forbedret omdømme er vigtigt.

Samspillet med eksisterende indsatser samt mulighederne for at styrke effekten gennem innovativt samarbejde med civilsamfundet og ved indgåelse af partnerskaber skal vurderes.

Udvalgenes forslag til nye mulige indsatser, der understøtter den fysiske forandring, skal indeholde beløb og tidshorisont for de enkelte indsatser, og foreslået finansiering skal være angivet. Indsatserne kan enten finansieres af det enkelte udvalgs egen ramme, som investeringsprojekt eller som nyt budgetønske.

Som en del af omdannelsen af Vollsmose rives der ca. 500 kommunale arbejdspladser ned i 2026. Der arbejdes på en løsning, hvor en privat investor opfører bydelshuset. Der udestår en afklaring af de afledte økonomiske konsekvenser for kommunen vedrørende deponering, lånoptagelse og ledige anlægsrammer. De forskellige finansieringsmuligheder afdækkes, når der er klarhed om deponeringsforpligtigheden. Det forventes at kunne ske i 1. halvår 2022, så et videre beslutningsoplæg kan indgå i drøftelser om budget 2023.

Budgetbidrag 4 – Beskrivelse af hvordan de tværgående effektiviseringer på 5 mio. kr. realiseres

I forbindelse med Budget 2022 fik direktørgruppen til opgave at tilvejebringe effektiviseringer på det samlede administrationsområde på 10 mio. kr. i 2022 stigende til 20 mio. kr. i 2023 og frem. De tværgående effektiviseringer på 5 mio. kr. er tidligere planlagt til at blive fundet på digitalisering og automatisering i Budget 2023. De to effektiviseringskrav er derfor blevet sammentænkt, som en effektiviseringsløsning, da de overlapper hinanden.

Budgetbidraget på de tværgående effektiviseringer vil på den baggrund indgå i enten en selvstændig udmøntningssag inden Budget 2023 vedtages, eller blive indarbejdet i Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023 sammen med resten af administrationsanalysen.

Budgetbidrag 5 – Forslag til Demografiregulering for 2023-2026

I Budget 2020 blev der implementeret en model for demografiregulering. Modellen blev implementeret for at gøre det muligt at opretholde det samme serviceniveau, da der forventes at komme flere børn og ældre i de kommende år (det demografiske træk). Den årlige regulering vil ikke ske automatisk, men vil ske på baggrund af en politisk prioritering i Budget 2023. Dette skyldes et ønske om at have politisk fokus på reguleringens størrelse og befolkningsudvikling generelt.

Det betyder, at der vil blive lagt op til dels en tilpasning af udvalgenes rammer i 2023-2025, som følge af ny befolkningsprognose 2022, som kan vise sig at være mere positiv eller negativ i forhold til den forrige prognose. Og dels en tilpasning af udvalgenes rammer i forhold til det nye overslagsår 2026. I Budget 2023 indgår et nyt overslagsår 2026, hvor et eventuelt merbehov, som følge af flere børn og ældre fra 2025 til 2026 kan indlægges i udvalgenes rammer. Merbehovet er foreløbig opgjort til ca. 42,7 mio. kr. med den nuværende befolkningsprognose 2021.

En eventuel tilpasning af udvalgenes rammer i 2023-2026 vil indgå, som en del af budgetforhandlingerne om Budget 2023.

Den nye velfærdslov, som forventes vedtaget i Folketinget vil sikre, at den offentlige velfærd hvert år som minimum dækker udgifterne i takt med, at befolkningen udvikler sig. Der må derfor forventes ekstra midler til det demografisk træk i Økonomiaftalen for 2023.

Budgetbidrag 6 - Beskrivelse af hvordan området omkring friluftsbadet skal udvikle sig herunder modeller for fremtidens friluftsbad

Friluftsbadet i Bolbro er fra 1933 og er ved at nå et punkt, hvor det er udtjent. Den fremskredne alder betyder, at der snart skal finde en ny løsning for friluftsbadets fremtid.

I Budget 2022 blev der på den baggrund bestilt et særskilt budgetbidrag fra By- og Kulturudvalget til Budget 2023, hvor der skal fremlægges et sammenhængende oplæg til, hvordan området omkring friluftsbadet skal udvikle sig fremadrettet. Oplægget skal afsøge modeller, hvor friluftsbadet fastholdes, hvor friluftsbadet får en ny lokation og en model uden friluftsbad.

Budgetbidrag 7 – Forslag til revideret budget for de konjunkturfølsomme anlægsområder

De konjunkturfølsomme anlægsområder vedrører dels jordforsyningsområdet og dels udlejningsejendomme. Disse områder er kendetegnet ved at være styret af udefra kommende faktorer, som Odense Kommune ikke i væsentlig grad kan påvirke. Det har betydning for budgetlægningen og økonomistyringen af områderne.

By- og Kulturudvalget skal derfor udarbejde et særskilt budgetbidrag, som beskriver forslag til revidering af budgettet for de konjunkturfølsomme anlægsområder.

Budgetbidrag 8 – Administrative bidrag

De administrative bidrag vedrører takster, frigivelse af anlæg med stjernemarkering og skøn for driftsoverførsler. Alle tre dele vil blive indarbejdet i Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2023.

Effektiviseringsstrategien og de nye udvalg

Odense Kommune arbejder kontinuerligt på at være en veldrevet kommune. Det fordrer, at der konstant arbejdes med at optimere og effektivisere kommunens arbejdsgange i forhold til at kunne gøre det bedre og billigere. Odense har i en årrække haft et årligt effektiviseringskrav med udgangspunkt i en politisk besluttet effektiviseringsstrategi.

I Budget 2021 besluttede byrådet at operationalisere effektiviseringsstrategien og gøre den mere proaktiv i model for arbejde med løbende effektiviseringer. Her lægges effektiviseringsarbejdet ud i de enkelte forvaltninger og udvalg. Med

modellen kan forvaltningerne i perioden 2021 til 2023 arbejde mere kontinuerligt med effektiviseringer og ikke kun i forbindelse med budgetarbejdet. I Budget 2024 vil byrådet skulle beslutte, om denne periode skal forlænges.

I Budget 2023 vil der således skulle arbejdes med effektiviseringer som beskrevet i effektiviseringsstrategien, og rammen for effektiviseringsarbejdet vil være den løbende tilgang fra modellen.

Det vil sige, at der skal effektiviseres for 0,5 % af servicerammen, hvilket svarer til ca. 40,6 mio. kr. Halvdelen af effektiviseringskravet forbliver i udvalgene til egne prioriteringer. Her kan udvalgene vælge at undlade at effektivisere eller alternativt gøre det helt eller delvist. Den anden halvdel går til fælles politiske prioriteringer, hvoraf en fjerdedel findes på tværgående effektiviseringer. Sidstnævnte skal til Budget 2023 findes i forbindelse med administrationsanalysen, som tidligere beskrevet.

I effektiviseringsstrategien arbejdes der med økonomiske prioriteringer i et effektperspektiv eksempelvis i forhold til at få den samme/bedre service for færre midler. Strategien peger på forskellige tilgange til effektiviseringer, som alle har klare effektelementer i sig, fx optimering af arbejdsgange, automatisering og benchmarking.

De to nye udvalg er først ved at finde sig til rette, og der er igangsat et arbejde frem mod sommerferien med at identificere det endelige opgaveansvar for de nye udvalg og forvaltninger. Det anbefales derfor, at de først i budgetlægningen for 2024 skal arbejde med deres andel af effektiviseringskravet i effektiviseringsstrategien. Til budget 2023 vil det derfor alene være de gamle udvalg, som skal arbejde med effektiviseringskravet. Det vil dog være sådan, at hvis der ligger effektiviseringskrav på de områder, som overflyttes til de nye udvalg, påhviler det de nye udvalg at realisere disse.

Politiske prioriteringer

Der er en række tidligere politiske beslutninger med økonomisk betydning, som er indarbejdet i rammeudmeldingen. Derudover er der tiltag, hvor bevillingen udløber i 2022, og derfor i udgangspunktet afsluttes.

Årligt bidrag til finansiering af Velfærdens Fundament

I 2020 blev der indgået en aftale om Velfærdens Fundament, som handler om at sikre velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Der skal bruges 1,8 mia. kr. på at øge kapaciteten og modernisere bygninger, så rammerne for velfærd i kommunen løftes. Finansieringen herunder til afledt drift skal findes i råderummet fra de årlige budgetter.

En del af anlægsråderummet i Budget 2023 svarende til 110,5 mio. kr. er derfor i rammeudmeldingen indlagt som finansiering af Velfærdens Fundament. Derudover er der indlagt afledt drift på 5 mio. kr. årligt i 2023 og frem, som frigives, når de enkelte anlægsprojekter under Velfærdens Fundament står færdige.

I aftalen om Velfærdens Fundament indgik desuden en finansiering fra opsparing til Letbanens linje 2. Her blev beslutning om en eventuel linjeføring mellem Sukkerkogeriet og Zoo udskudt til senere. En kortere linjeføring betyder, at der kan flyttes 10 mio. kr. fra opsparing til letbanens linje 2 til Velfærdens Fundament.

Finansiering af stabsfunktioner i de nye udvalg

Byrådet godkendte i december 2021 en ændring af styrelsesvedtægten for Odense Kommune med virkning fra 1. januar 2022, som blandt andet medførte oprettelse af to nye stående udvalg – Sundhedsudvalget og Klima- og Miljøudvalget. I den forbindelse blev der oprettet understøttende administrative stabsfunktioner og flyttet budget fra de eksisterende

udvalg til de to nye udvalg. Der vil i første halvdel af 2022 pågå et arbejde med at fastlægge den endelige opgaveportefølje for de to nye udvalg, som byrådet skal godkende i juni 2022.

Ved oprettelse af de to nye udvalg blev der fundet finansiering i 2022 dels til de to ny stabsfunktioner på 5 mio. kr. hver og dels til driftsudgifter til den fysiske placering på 1,7 mio. kr. I forlængelse heraf blev det besluttet, at en mere permanent finansieringsløsning fra 2023 og frem på disse områder skulle indlægges i budgetforslag for 2023.

Det betyder, at der indlægges finansiering af de to stabsfunktioner og driftsudgifter til den fysiske placering i 2023 og frem i Udkast til Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023.

Bevillinger som udløber i 2023

Til sagen er der vedlagt en oversigt over bevillinger, som udløber i 2023 og frem.

Bevillingerne er givet i tidligere budgetter. Det vil være op til politisk prioritering, om nogle af disse skal fortsætte i 2023 og frem. En fortsættelse vil kræve, at der findes finansiering til det.

Der overgår ikke finanslovspuljer til bloktilskud i 2023. Det vil sige puljer med bindinger på, som overgår til fælles politiske prioriteringer. I budgetprocessen for 2024 vil der skulle tages stilling til følgende finanslovspuljer - ”minimumsnormeringer” og ”Hurtigere indfasning af minimumsnormeringer” – som overgår til bloktilskud.

Udmeldte budgetrammer på baggrund af sagen

I forbindelse med denne sag får udvalgene udmeldt de økonomiske rammer på styringsområderne Service, Særlige driftsområder og Anlæg samt på styringsområdet Finansposter, herunder Renter, Afdrag på ældreboliger og Balanceforskydninger.

Rammerne tager afsæt i budgetoverslagsårene, sådan som de så ud ved vedtagelse af Budget 2021 tillagt de økonomiske konsekvenser af følgende ændringer:

- Konsekvenser af vedtagne budgetændringer til og med byrådsmødet den 19. januar 2022
- De økonomiske konsekvenser af denne sag, herunder tekniske korrektioner og øvrige budgetændringer som kopiering af sidste overslagsår 2025 til 2026.

I økonomibilaget er der en oversigt over tekniske korrektioner og øvrige budgetændringer.

Økonomi

Sagen indgår i budgetarbejdet for Budget 2023. Sagens økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning, vil først blive opgjort, når Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2023 foreligger. I økonomibilaget er vist de bevillingsmæssige konsekvenser af sagen.

Bilag

Bevillingsoversigt m finanslovspuljer

Økonomibilag 2023

De økonomiske måltal i Budget 2022 og de foreløbig for Budget 2023

Punkt 13: Evaluering af Eventyrligt Julemarked 2021

20.15.00-Ø40-3-20

Resume

Odense Kommune har på budgettet afsat midler til afholdelse af historisk julemarked. I december 2021 var det første gang, at den selvejende institution Eventyrligt Julemarked S/I afholdt julemarkedet.

Grundlaget for denne drøftelse er den foreløbige evaluering og regnskab, som institutionen har indsendt til Odense Kommune efter afholdelsen, samt kommunens dialog med samarbejdspartnere og besøgende.

Evalueringen er udarbejdet som opfølgning på den løbende politiske opmærksomhed på julemarkedets afholdelse og betydning for byen samt tidligere orienteringer af By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget.

By- og Kulturforvaltningen fremlægger evalueringen på mødet med henblik på drøftelse af, hvordan julemarkedet kan indgå i Odense Kommunes satsning om at styrke Odense som danskernes foretrukne juledestination, og hvordan der sikres bæredygtige rammebetingelser for arrangementet fremover.

Odense Kommunes aftale med Eventyrligt Julemarked S/I udløber den 31. december 2022.

By- og Kulturforvaltningen vil i løbet af 2022 igangsætte en offentlig ansøgningsrunde om tilskuddet til afholdelse af julemarkedet – såvel som med Torsdagskoncerterne og Sankthans på Engen – i tråd med, hvordan tilskuddet blev tildelt sidste gang.

By- og Kulturforvaltningen gør dog opmærksom på, at der fra 2023 kun er afsat 500.000 kr. årligt til julemarkedet. By- og Kulturforvaltningen anser dette som en væsentlig udfordring i forhold til at videreføre et julemarked i den velkendte skala i H.C. Andersen Kvarteret. Der må forventes væsentlige forandringer.

Behandlingen af sagen vil blive indledt med et oplæg.

Sagen drøftes også i By- og Kulturudvalget den 2. februar 2022.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til udvalget, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Drøftet.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

By- og Kulturudvalget blev på mødet den 15. juni 2021 orienteret om status på julemarkedet. Ligeledes modtog Økonomiudvalget en skriftlig orientering den 29. oktober 2021. Som opfølgning på orienteringerne følger denne evaluering af Eventyrligt Julemarked 2021.

Julemarkedet i H.C. Andersen-kvarteret har eksisteret i over 17 år. Markedet er historisk set blevet besøgt af over 50.000 gæster årligt fra ind- og udland, der får en kunst- og kulturoplevelse med fokus på tiden i 1800-tallet. Eventen beskæftiger private iværksættere, lokale frivillige, musikere, teaterfolk, lokale virksomheder, byens handelsliv og kulturinstitutioner.

Julemarkedet er et af de traditionsrige events, der historisk set har været drevet af kommunen. Odense Byråd besluttede med vedtagelsen af budget 2020 at omprioritere midler fra By- og Kulturudvalgets budget til julemarkedet samt at overdrage opgaven med at afholde og videreføre julemarkedet til en privat aktør. For at sikre bedst mulige vilkår for videreførelsen, blev det desuden besluttet at prioritere vækstmidler under Økonomiudvalget i en overgangsperiode til at hjælpe den nye arrangør i gang og få en varig løsning op at køre.

Odense Kommune indgik den 29. maj 2020, efter en offentlig ansøgningsproces, en treårig aftale om aktivitetstilskud med den selvejende institution Eventyrligt Julemarked (stiftet den 20. april 2020) ved direktør Tine Gudrun Petersen. Aftalen blev indgået på baggrund af en ansøgning modtaget den 2. januar 2020 fra den selvejende institution SPIS! Odense Food Festival ved direktør Tine Gudrun Petersen samt efterfølgende beslutninger i By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget henholdsvis den 18. februar og den 26. februar 2020.

I beslutningen lå en forventning om, at det fremadrettet ville blive et forandret julemarked.

Den samlede økonomiske ramme for aftaleperioden er 1,7 mio. kr., som er fordelt med 1,5 mio. kr. fra By- og Kulturudvalgets budgetramme og 0,2 mio. kr. fra Vækstmidlerne i 2020. Tilskuddet udbetales med 700.000 kr. i 2020, 500.000 kr. i 2021 og 500.000 kr. i 2022 (2020-niveau).

Til sammenligning kan oplyses, at da Odense Kommune havde opgaven i 2019, var den økonomiske ramme 1,5 mio. kr. årligt. Derudover indgik ca. 335.000 kr. i indtægter samt de kommunale medarbejders arbejdstimer.

Aftalen med den selvejende institution Eventyrligt Julemarked gælder for perioden den 1. januar 2020 til den 31. december 2022 og indeholder aktiviteter, som skal sikre, at institutionen årligt gennemfører et historisk julemarked i Odense bymidte af minimum to weekenders varighed.

I henhold til aftalen fører By- og Kulturforvaltningen tilsyn med, at institutionen forvalter aktivitetstilskuddet i overensstemmelse med det formål, tilskuddet er bevilget til, samt gældende regler og lovgivning. I 2021 har det krævet ekstraordinært stort tidsforbrug for By- og Kulturforvaltningen at udføre tilsynet med julemarkedet.

I 2020 blev julemarkedet aflyst på grund af Covid-19. By- og Kulturforvaltningen har godkendt, at det uforbrugte tilskud fra 2020 på 528.782 kr. fordeles ligeligt på restårene 2021 og 2022 for at understøtte en fortsat god opstart og en stabil drift af julemarkedet henover årene.

Evalueringen skal ses i sammenhæng med, at der fremover kommer ekstra fokus på at lancere Fyn som juleø. Økonomiudvalget besluttede den 25. august 2021 at afsætte 1,3 mio. kr. i Genstart Odense-pakken til øget julebelysning og nye juleaktiviteter i 2021 som led i en større og mere langsigtet strategi om at styrke Odense som danskernes foretrukne juledestination, der skal kunne tiltrække både nationale og internationale gæster, understøtte julehandlen og skabe en aktiv bymidte i juleperioden. Økonomiudvalget besluttede i forlængelse af dette den 3. november 2021 at afsætte 2,0 mio. kr. fra Vækstmidlerne til udvikling og opsætning af en årlig julekalenderudstilling på Møntergården i perioden 2022-2024, der skal kunne tiltrække 15.000 gæster til Odense og øge byens turistomsætning med 16,5 mio. kr. over den treårige periode. Det er derfor afgørende, at Odense fortsat har et godt og veldrevet julemarked.

Eventyrligt Julemarked 2021

Julemarkedet blev afholdt som aftalt i de to første weekender i december (den 4.-5. og den 11.-12. december) med boder og kulturoplevelser med fri entré på Sortebrødre Torv, Sortebrødre Stræde, Claus Bergs Gade og H. C. Andersens Torv samt med aktiviteter i Møntergården og ODEON.

Herunder opsummeres væsentligste resultater og udfordringer, som forvaltningen har fundet i evalueringen.

Resultater

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at det afholdte julemarked grundlæggende har levet op til aftalens krav, arrangørens fokusområder og omverdenens forventninger.

- **Besøgende:** Arrangøren, stadeholderne og flere samarbejdspartnere beretter om et velbesøgt marked til trods for Covid-19. Antal besøgende på markedet anslås til at have været knap 40.000 personer henover de to weekender.
- **Tilfredshed:** Stikprøver indikerer, at der har været udbredt tilfredshed med oplevelsen blandt besøgende og stadeholdere.
- **Boder og historisk tema:** Det vurderes, at arrangøren havde gjort fine tiltag for at fastholde historiske elementer, herunder træhytter og traditionelle indslag på pladsen.
- **Kulturprogram:** Der er afholdt et varieret kulturprogram, der lever op til aftalens krav. Der var i alt 30 forskellige kulturelle, kreative og historiske aktiviteter i og omkring julemarkedet. Aktiviteterne var i højere grad end tidligere år båret af frivillige/amatører, sponsorer eller deltagerbetaling. Der var dog en række professionelle indslag af høj kvalitet.
- **Markedsføring:** Der er i 2020 og 2021 opbygget hjemmeside, grafisk identitet og profiler på sociale medier i tråd med den politiske beslutning om et ændret navn på julemarkedet ved overdragelsen.
- **Økonomi:** Arrangøren vurderes at være godt på vej med at indfri sine ambitioner om at tilføre nye indtægtskilder fra fonde, sponsorer og salg samt nedbringe udgifter til teknik/infrastruktur ved stordriftsfordele, og arrangøren forventer at gå ud med et tilfredsstillende økonomisk resultat.

Udfordringer:

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at de udfordringer, som har påvirket julemarkedets planlægning og afvikling i 2021, kan relateres til institutionens rammebetingelser. Det vurderes især at være den ændrede økonomi i forhold til 2019, usikkerhederne forbundet med Covid-19 samt generelle opstarts- og omstillingsudfordringer, som har haft betydning.

- I Møntergårdens udearealer, hvor der var krav om coronapas, blev der kun registreret 15.500 besøgende i alt, hvilket er halvt så mange, som Odense Bys Museer har estimeret i de tidligere år.
- Potentialet til at skabe synergi og sammenhæng (fysisk og visuelt) mellem julemarkedets forskellige dele og til ODEON og Møntergården blev ikke til fulde indfriet.
- Nogle elementer på pladsen gav indtryk af et mere moderne marked, blandt andet foodtrucks, øl-salgsvogn og hvide telte/pavilloner, som dog er velbegrunderet af økonomiske hensyn.
- En række planlagte kulturaktiviteter og samarbejdsprojekter har ikke været realiserbare i 2021.
- Omverdenens forventninger på områder som kommunikation, administration, serviceniveau og planlægningstid har ikke svaret overens med ressourcerne og mulighederne i en relativt smalt organiseret institution.
- By- og Kulturforvaltningen har i løbet af aftaleperioden anvendt væsentligt flere ressourcer end forvaltningen normalt anvender i forbindelse med tilsvarende arrangementer og tilskudsstørelser. Forvaltningen vil fra nu af fortsætte med standardniveau.

By- og Kulturforvaltningen gør opmærksom på, at der fra 2023 kun er afsat 500.000 kr. årligt til julemarkedet, og at dette stiller krav om en væsentlig større egenindtjening ved standleje, sponsorater, salg og fondstilskud end realiseret i 2021. By- og Kulturforvaltningen anser dette som en udfordring i forhold til at videreføre et julemarked i den velkendte skala som et traditionsrigt og økonomisk bæredygtigt kulturarrangement i H.C. Andersen Kvarteret.

	2019	2020	2021	2022	2023
By- og Kulturudvalget	1.525.824 kr.	500.000 kr.	500.000 kr.	500.000 kr.	500.000 kr.
Vækstmidler	0 kr.	200.000 kr.	0 kr.	0 kr.	0 kr.
Overført på grund af 2020-afløsning	-	-	264.391 kr.	264.391 kr.	0 kr.
I alt	1.525.824 kr.	700.000 kr.	764.391 kr.	764.391 kr.	500.000 kr.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 14: Ønsker til kompetenceudvikling for Økonomiudvalget

81.39.00-P24-1-21

Resume

Med denne sag skal Økonomiudvalget drøfte ønsker til kompetenceudvikling for Økonomiudvalgets medlemmer.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter ønsker til kompetenceudvikling for Økonomiudvalgets medlemmer.

Beslutning

Drøftet.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Med det ansvar og den rolle, der følger med hvervet som byrådsmedlem, kan der være et behov for og et ønske om at få mulighed for udvikling af kompetencer med relevans for hvervet som byråds- og udvalgsmedlem. Dette gælder generelt for byrådets medlemmer.

Der vil imidlertid helt naturligt være et særligt behov for og eventuelt et ønske om muligheden for kompetenceudvikling i forhold til den særlige rolle, som både borgmester og rådmænd har i Odense Kommune. Dels som formand for henholdsvis byråd, økonomiudvalg og respektive stående udvalg. Dels som øverste administrative leder for en forvaltning.

Med henblik på Økonomiudvalgets drøftelser af eventuelle ønsker til kompetenceudvikling, gennemgås nedenfor kort rammerne herfor.

Kommunestyrelsesloven giver mulighed for, at kommuner kan betale for kurser, konferencer mv., som anses for at have betydning for varetagelsen af byrådsmedlemmernes hverv. Har et kursus mv. en sådan relevant betydning, har byrådsmedlemmet også ret til udgiftsgodtgørelse og tabt arbejdsfortjeneste (sidstnævnte dog kun, hvis denne ordning er valgt i stedet for fast vederlag).

Længerevarende kompetencegivende uddannelser er ifølge Bolig- og Indenrigsministeriets praksis ikke omfattet af kommunestyrelseslovens bestemmelse om betalte kurser mv.

For så vidt angår borgmester og rådmænd anerkender ministeriet dog samtidig, at en kommune lovligt kan afholde udgifter til borgmester/rådmænds kurser mv., som har til formål at understøtte og udvikle deres kompetencer i relation til de opgaver, som borgmester/rådmænd har som øverste administrative leder. Modsat kan der ikke afholdes udgifter til

kurser mv. til borgmester/rådmænd med det formål at opnå et ekstra gode/vederlag eller med det formål at blive opkvalificeret med kompetencer, der kan anvendes efter ophør af hvervet som borgmester/rådmand.

Som i alle andre sammenhænge gælder der en almindelig kommunalretlig grundsætning om økonomisk forsvarlighed, som skal iagttages. Afgørelsen af, hvad der er økonomisk forsvarligt, vil ofte bero på et skøn, i hvilken forbindelse der tilkommer kommunen en forholdsvis bred skønsræssig margin. Det er dog en betingelse, at der ikke afholdes udgifter, der går videre, end det kommunale formål tilsiger, herunder at der er et rimeligt forhold mellem udgiften og formålet.

Det bemærkes i øvrigt, at man i Odense Kommune offentliggør udgifter til kurser mv. på kommunens hjemmeside under byrådsmedlemmernes individuelle udgifter.

Ifølge kommunestyrelsesloven er det byrådet eller Økonomiudvalget, der skal tage konkret stilling til hvert enkelt ønske om kompetenceløft, men byrådet kan dog vælge at vedtage et regulativ, der angiver rammerne for, hvilke kurser og kursuslignende arrangementer byrådet anser for omfattet af mulighederne for kompetenceløft i den kommunale styrelseslov.

Odense Byråd har derfor tradition for at beslutte et såkaldt kursusregulativ, der sætter nogle generelle rammer, men som på samme tid giver mulighed for, at Økonomiudvalget kan forholde sig til konkrete ønsker om kompetenceløft, som ikke er omfattet af kursusregulativet. Et sådant kursusregulativ vil blive forelagt byrådet på næstkommende møde.

Det er vanskeligt at lave generelle regler for kurser mv., der retter sig mod borgmesters/rådmænds særlige rolle som øverste administrative leder, og som har til formål at udvikle deres kompetencer i den forbindelse. Sådanne ønsker til kurser mv. vil derfor konkret blive forelagt Økonomiudvalget med henblik på en konkret stillingtagen.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 15: Lukket: Anvendelse af Bydelspuljen 2022

00.01.10-Ø40-1-21

Punkt 16: Introduktion til opgaveområder i Borgmesterforvaltningen

00.00.00-A00-14-22

Resume

Stadsdirektør Stefan Birkebjerg Andersen orienterer kort om koncept for præsentation af Borgmesterforvaltningens opgaveområder.

Beslutning

Orientering givet.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Borgmesterforvaltningens forretningsplan 2021-2022

Punkt 17: Status på effektivisering og standardisering på administrative områder

00.01.00-A00-10-22

Resume

Med Budget 2022 blev det besluttet at gennemføre en effektivisering på det administrative område, der skal frigøre et provenu på 10,0 mio. kr. i 2022 og 20,0 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Med henvisning til nedenstående forligstekst, fik Direktørgruppen til opgave at udmønte den samlede effektivisering gennem en øget automatisering og standardisering af arbejdsgange, samt en eventuel samling af parallelle administrative strukturer:

Standardisering og effektivisering på det administrative område

Forligspartierne er enige om, at der skal gennemføres en effektivisering på det administrative område. Effektiviseringen skal frigøre et provenu på 10,0 mio. i 2022 og 20,0 mio. kr. fra 2023 og frem, der kan indgå i en samlet prioritering af velfærden. Direktørgruppen får ansvaret for at udmønte den samlede effektivisering gennem en øget automatisering og standardisering af arbejdsgange, samt en eventuel samling af parallelle administrative strukturer – HR, løn og personaleadministration, IT og Digitalisering. Direktørgruppen fremlægger konkret forslag hurtigst muligt til vedtagelse i byrådet.

Direktørgruppen har til brug herfor indhentet ekstern konsulentbistand hos Deloitte til at foretage en analyse af Odense Kommunes administrative hovedområder (Løn og personale, HR, Økonomi, IT, digitalisering og dataanalyse, Jura, Kommunikation og øvrig administrativ understøttelse). Deloitte har under inddragelse af medarbejdere og ledere på de administrative hovedområder gennemført en kortlægning af områderne.

Analysen blev gennemført i efteråret 2021 og de endelige resultater blev forelagt Direktørgruppen i december 2021. Undervejs i analysefasen er der sket løbende inddragelse af medarbejdersiden ved en referencegruppe (5 repræsentanter fra Hovedudvalget).

Direktørgruppens forslag til indstilling til det videre arbejde med udmøntningen af den samlede effektivisering, bygger på den gennemførte analyse og Deloitte's anbefalinger, under hensyntagen til Odense Kommunes eksisterende organisering og opgaveløsning, herunder den nuværende grad af centralisering af opgavevaretagelsen.

Med henblik på politisk behandling er Direktørgruppens forslag til indstilling til udmøntning af den budgetlagte effektivisering nu fremlagt til høring ved medarbejdersiden i perioden 25. januar til 24. februar 2022. Efter endt høringsfase fremsendes Direktørgruppens endelige indstilling til politisk behandling i marts 2022. Sagen vil indeholde hørings svar fra medarbejdersiden.

Direktørgruppen anbefaler, at arbejdet med effektiviseringer af de administrative områder eksekveres i to faser:

Fase 1

Første fase skal sikre den fulde udmøntning af den budgetlagte effektivisering indenfor forvaltningernes centrale administrative funktioner. Denne fase handler primært om en samling af parallelle og standardiserbare administrative opgaver på tværs af forvaltningerne indenfor løn og personale, regnskab og HR. Det betyder, at der i praksis oprettes fælles centrale enheder for hele kommunen indenfor områderne løn/personale, HR og regnskab med virkning fra 1. januar 2023. I disse centrale enheder tilgår og samles medarbejdere fra alle 5 forvaltninger.

Der er pr. 1. januar 2022 etableret to nye forvaltninger i Odense Kommune – Klima- og Miljøforvaltningen samt Sundhedsforvaltningen. De to nye forvaltninger er p.t. under opbygning og skal i den forbindelse ikke opbygge selvstændige funktioner på de administrative områder, hvor opgavevaretagelsen samles.

De konkrete opgaver samt bemanningen af en fælles administrativ enhed på de omfattede områder skal fastlægges nærmere i forbindelse med det videre arbejde. Direktørgruppen anbefaler ligeledes etablering af en midlertidig implementeringsorganisation, der skal sikre en hensigtsmæssig proces herfor. Og som del af fase 1 gennemføres også effektiviseringer ved at realisere potentialer indenfor systemporteføljen (færre udgifter til licenser og IT-systemer).

I forbindelse med budgetprocessen for 2022 har Økonomiudvalget besluttet, at der skal arbejdes med en flerårig effektiviseringsstrategi for hele Odense Kommune. Som led i effektiviseringsarbejdet skal Direktørgruppen fremlægge forslag til tværgående effektiviseringer. Fra 2023 og frem har Direktørgruppen haft fokus på mulighederne for at hjemtage en effektiviseringsgevinst via digitalisering. Da der er et stort indholdsmæssigt sammenfald til administrationsanalysen, foreslår Direktørgruppen, at de to processer tænkes sammen. Det betyder, at de 5 mio. kr. fra de tværgående effektiviseringer udmøntes sammen med sagen om administrationsanalysen.

Administrationsanalysen har vist, at HR-området har en stor snitflade til det løn- og personalemæssige område, og at det i praksis er vanskeligt at adskille de to områder. Direktørgruppen vurderer derfor, at der som led i samlingen af løn- og personaleopgaver kan realiseres yderligere effektiviseringer ved også at samle en række administrative og standardiserbare HR-opgaver. Det konkrete opgavesnit fastlægges endeligt i forbindelse med det kommende arbejde i implementeringsorganisationen, hvor Direktørgruppen også vil drøfte rammerne for en ensartning af serviceniveauet på tværs af forvaltningerne.

Fase 2

Direktørgruppen foreslår, at der igangsættes yderligere analyser i starten af 2023. I den forbindelse sættes der fokus på de administrative opgaver, der løses decentralt i Odense Kommune, og de anbefalinger fra Deloitte, der ikke indgår i fase 1 (herunder IT, digitalisering og dataanalyse, Jura, Kommunikation og øvrig administrativ understøttelse m.v.).

Hovedtallene

Med baggrund i administrationsanalysen vurderer Direktørgruppen, at der kan realiseres en effektivisering på ca. 9,6 mio. kr. via en samling og standardisering af parallelle administrative strukturer (regnskab, Løn og personale, og HR), og ca. 7,1 mio. kr. via en reduktion af udgifter til licenser og It-systemer ved en fuld indfasning. Det resterende effektiviseringskrav foreslås udmøntes til forvaltningerne gennem en vægtet fordelingsnøgle, der tager højde for antallet af administrative medarbejdere og forvaltningernes servicerammer.

Af hensyn til gennemførelse af en grundig og inddragende proces med fokus på sikker drift, forventes der ikke realiseret et potentiale ved samlingen af administrative opgaver før 2023. Effektiviseringskravet for 2022 foreslås derfor udmøntet ved forholdsmæssig fordeling mellem forvaltningerne (samme fordelingsnøgle, som i 2023). Direktørgruppen har forpligtet hinanden på at sikre udmøntning af provenu i 2022 gennem standardisering, automatisering, vakancer og generelle mindreforbrug.

De endelige bevillingsmæssige forhold fra 2023 og frem vil blive fastlagt ved en opfølgende sag til byrådet i løbet af sommeren 2022. De foreløbige opgørelser fra administrationsanalysen viser, at der forventeligt skal flyttes budget på ca. 61 mio. kr., svarende til omkring 117 årsværk inklusive overhead fra de eksisterende forvaltninger til Økonomiudvalget

fra 2023, til den samlede drift af de nye fælles administrative enheder. Budgettet relaterer sig til de prioriterede administrative hovedområder.

1.000 kr. - 2023 priser	2023	2024	2025
Central Regnskabsenhed			
Økonomiudvalget	3.308	4.411	4.411
Central Løn- og personaleadministrationsenhed			
Økonomiudvalget	2.968	3.957	3.957
Central HR-enhed			
Økonomiudvalget	941	1.254	1.254
Effektiviseringer på systemlandskab	7.074	7.074	7.074
Økonomiudvalget			
By- og Kulturudvalget			
Ældre- og Handicapudvalget			
Beskæftigelses- og Socialudvalget			
Børn- og Ungeudvalget			
I alt	14.290	16.696	16.696
Restprovenu til fordelingsnøgle	10.784	8.378	8.378

Beslutning

Orientering givet.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 18: Processen for etablering af Sundheds- og Klima- og Miljøudvalgenes opgaveportefølje

00.00.00-A00-12-22

Resume

Sundhedsforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen vil med denne sag fremlægge de første procesplaner og principdrøftelser for Økonomiudvalget i arbejdet med at definere en kommende opgaveportefølje for Sundhedsudvalget og Klima- og Miljøudvalget.

Den 15. december 2021 godkendte byrådet styrelsesvedtægt og opgaveportefølje i de to nyetablerede udvalg; Sundhedsudvalget og Klima- og Miljøudvalget. Da de to udvalg blev etableret, var det med beslutning om, at byrådet senest den 1. juli 2022 skal behandle endnu en ændring af styrelsesvedtægten, der fastlægger den endelige opgaveportefølje for de to nye udvalg.

På mødet vil Økonomiudvalget blive præsenteret for procesplanen for arbejdet, og der vil være indledende drøftelser af principper og analysearbejdet.

Charlotte Scheppan og Michael Wognsen Frederiksen, henholdsvis konstitueret administrerende direktører i Sundhedsforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen, deltager under punktet.

Beslutning

Orientering givet.

Rådmand Tim Vermund deltog ikke i behandlingen af dette punkt.